

Mötesbok: Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (2025-10-22)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Datum: 2025-10-22

Plats: Komatsusalen, Dragonskolan

Kommentar:

Dagordning

Tid: onsdag 22/10 2025 kl. 9.00-13.00, Lokal: Komatsusalen,
Dragonskolan

Upprop

Val av justerare

Beslutsärenden

98/25 Fastställande av dagordning och fråga om jäv - GVN oktober	3
99/25 Teknisk ramjustering - Stöd Forslundagymnasiet	5
100/25 Yttrande över internremiss från KSNAU: Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027	8
101/25 Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024/2025 - Gymnasieskola	26
102/25 Uppdrag till ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning , renovering och återbruk	64
103/25 Delegationsbeslut och anmälningsärenden - GVN oktober 2025	89

Informationsärenden

104/25 Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören informerar	91
105/25 Nettokostnadsanalys	92
106/25 Personalplanering: uppföljning	93
107/25 Uppföljning kvalitetsdeklarationer - Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen	94
108/25 Temanämnd: Gymnasieskolan, betyg grundskola - gymnasieskola	95

Tjänsteskrivelse

2025-10-14

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden

Diariennr: SK-2025/00007

Fastställande av dagordning och fråga om jäv – GVN oktober 2025

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att fastställa dagordningen
- att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Nicklas Wallmark
tf. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Föredragningslista

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tid: Onsdagen den 22 oktober 2025 kl. 09:00

Plats: Komatsusalen, Dragonskolan

Upprop

Val av justerare

Beslutsärenden

- 1 Fastställande av dagordning och fråga om jäv - GVN oktober
- 2 Teknisk ramjustering - Städ Forslundagymnasiet
- 3 Yttrande över internremiss från KSNAU: Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027
- 4 Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024/2025 - Gymnasieskola
- 5 Uppdrag till ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning , renovering och återbruk
- 6 Delegationsbeslut och anmälningsärenden - GVN oktober 2025

Informationsärenden

- 7 Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören informerar
- 8 Nettokostnadsanalys
- 9 Personalplanering: uppföljning
- 10 Uppföljning kvalitetsdeklarationer - Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen
- 11 Temanämnd: Gymnasieskolan, betyg grundskola - gymnasieskola

Tjänsteskrivelse

2025-09-08

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00526

Teknisk ramjustering - Stöd - Forslunda

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå att kommunstyrelsen beslutar om att teknisk ramjustering genomförs från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till tekniska nämnden med 1,7 mnkr från och med 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Städning av Forslundagymnasiet har ansvars- och budgetmässigt legat under gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, men ansvar och budget föreslås nu överföras till stöd- och verksamhetsservice under tekniska nämnden. Hanteringen av städningen blir därmed likställt med övriga skolor inom kommunen.

I och med detta behöver en ramjustering göras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till tekniska nämnden motsvarande 1,7 mnkr från 1 januari 2026. Siffran är baserad på 2025 års budget och utfall samt är indexerad till 2026 års nivå.

Beredningsansvarig

Sofia Öberg, Ekonomichef GVN
Marcus Bystedt, Ekonomichef TN

Beslutet ska skickas till

Marcus Bystedt
Sofia Öberg
Anette Sjödin, SLK ekonomi
KS

Nicklas Wallmark
tf. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

§ 69

Diariennr: SK-2025/00526

Teknisk ramjustering - Städ - Forslundagymnasiet**Arbetsutskottets beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att föreslå att teknisk ramjustering genomförs från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till tekniska nämnden med 1,7 mnkr från och med 1 januari 2026.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå att kommunstyrelsen beslutar om att teknisk ramjustering genomförs från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till tekniska nämnden med 1,7 mnkr från och med 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Städning av Forslundagymnasiet har ansvars- och budgetmässigt legat under gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, men ansvar och budget föreslås nu överföras till städ- och verksamhetsservice under tekniska nämnden. Hanteringen av städningen blir därmed likställt med övriga skolor inom kommunen.

I och med detta behöver en ramjustering göras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till tekniska nämnden motsvarande 1,7 mnkr från 1 januari 2026. Siffran är baserad på 2025 års budget och utfall samt är indexerad till 2026 års nivå.

Beredningsansvarig

Sofia Öberg, Ekonomichef GVN

Marcus Bystedt, Ekonomichef TN

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

Beslutet ska skickas till

Marcus Bystedt

Sofia Öberg

Anette Sjödin, SLK ekonomi

KS

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-09-22

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00471

Yttrande om internremiss från KSNAU: Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att yttra sig om Umeå kommuns brottsförebyggande program enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Initiativet till det brottsförebyggande programmet har tagits fram för att belysa fokusprogrammen för utveckling och ansvar i Umeå kommun. Syftet med programmet är att säkerställa en tydlig styrning och långsiktig struktur för Umeå kommuns brottsförebyggande arbete. Det ska göras genom att klargöra ansvarsfördelningen, främja samordningen över sektorsgränserna samt definiera fokusområdena.

Programmet bygger på ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete som utgår från en djupgående förståelse av brottslighetens omfattning, mönster och utveckling. Denna förståelse sammanfattas i en lägesbild, som sedan följs av en analys av möjliga bakomliggande orsaker samt av insatser som kan riktas direkt mot dessa orsaker. Syftet är att säkerställa att arbetet vilar på tillförlitlig information, är anpassat till lokala förutsättningar och resurser, samt leder till långsiktiga och hållbara lösningar. Programmet ersätter tidigare styrdokument inom det brottsförebyggande arbetet.

Yttrande

Det brottsförebyggande programmet upplevs som väl genomarbetat och strukturerat. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inga invändningar mot det förslag som presenteras i remissversionen. Däremot vill nämnden föra fram nedanstående kommentarer avseende innehållet i avsnittet som behandlar fokusområdet UVTS (Umeå växer tryggt och säkert).

I avsnittet lyfts den snabba samhällsutvecklingen samt förändringar inom den kriminella strukturen som påverkansfaktorer. Nämnden vill här betona vikten av att kommunen och dess förvaltningar har en god förmåga att vara

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00471

flexibla och snabbt kunna ställa om. Detta är en avgörande komponent för att kunna möta framtida utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt.

Den snabba förändringstakten kräver en organisation som kontinuerligt analyserar omvärlden, anpassar sina arbetssätt och samverkar brett inom både kommunala och externa nätverk. Förmågan att tidigt identifiera förändrade risk- och hotbilder, och agera utifrån dessa, är central i det förebyggande arbetet.

En annan viktig del som för närvarande saknas i det brottsförebyggande programmet är en tydlig hänvisning till det nya säkerhetskapitlet i skollagen. Detta kapitel, som införts i syfte att stärka tryggheten och förebygga brott inom skolväsendet, ligger i direkt linje med våra nuvarande fokusområden och bör integreras i programmets struktur och målformuleringar.

I det nya säkerhetskapitlet framgår bland annat följande:

- Skolenheter åläggs att vidta åtgärder för att hindra obehöriga från att vistas på skolområdet.
- Rektorer ges befogenhet att vid särskilda omständigheter undersöka elevers väskor, i syfte att tidigt upptäcka brott, allvarliga kränkningar eller andra hot mot säkerheten.
- Alla brott inom skolmiljön ska anmälas till Polismyndighet, om inte övervägande skäl talar emot det.

Genom att inkludera detta kapitel i programmet förstärks det rättsliga stödet för våra brottsförebyggande insatser till våra barn och unga, samtidigt som vi säkerställer att arbetet bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Remissversion för brottsförebyggande program 2026-2027

Bilaga 2: Protokollsutdrag KSNAU 25-08-05.

Beredningsansvarig

Peter Östgård, säkerhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se senast 31 oktober med ämnesraden KS-2025/00632

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00471

Nicklas Wallmark
t.f. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Remissversion

Brottsförebyggande program 2026 – 2027

Inledning.....	2
Syfte.....	2
Bakgrund.....	2
Planerade styrdokument.....	2
Vilka omfattas av programmet	3
Inriktningar	3
Organiserad brottslighet	3
Umeå växer tryggt och säkert.....	4
Våld i nära relationer	5
Våld mot och mellan barn	6
Narkotikabrott	7
Hatbrott och diskriminering	8
Brott i digitala miljöer.....	9
Genomförande av programmet	9
Rättslig grund	9
Relaterade styrdokument	10

Beslutas av:
Fullmäktige

Diarienummer:
KS-2025/00632

Programmet styr:
Styrelse, nämnder och
Kommunala bolag

Dokumenttyp:
Program

Giltighetstid:
2026-2027

Dokumentansvarig:
Kommunstyrelsen

Inledning

Programmet belyser inriktningar, fokusområden för utveckling och ansvar i Umeå kommuns brottsförebyggande arbete. Genom att rikta det kommunala brottsförebyggande arbetet mot fokusområden bidrar programmet till Umeå kommuns inriktningsmål att växa hållbart utan några utsatta områden.

Syfte

Syftet med programmet är att säkerställa en tydlig styrning och långsiktig struktur för Umeå kommuns brottsförebyggande arbete genom att klargöra ansvarsfördelning, främja samordning över sektorsgränser och definiera fokusområden. På så vis möjliggör programmet kommunala insatser vilka är mål-styrda, kunskaps-baserade och effektivt bidrar till att förebygga och minska brottslighet i enlighet med Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Bakgrund

Programmet bygger på ett kunskapsbaserat arbetssätt. Ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbetssätt grundar sig på en djup förståelse för brottsproblemets omfattning, struktur och utveckling vilket redovisas i lägesbilden följt av analys av möjliga bakomliggande orsaker och analys av åtgärder vilka kan riktas direkt mot orsaker. Målet är att säkerställa att arbetet grundas på tillförlitlig information, är anpassat till lokala behov och resurser, och bidrar till långsiktiga, hållbara lösningar.

I Umeå kommuns brottsförebyggande arbete är samverkan en central förutsättning för att skapa långsiktiga, systematiska och effektiva insatser mot brottslighet. Genom strukturerade modeller som samverkansöverenskommelsen, medborgarlöften och andra lokala avtal samordnas resurser och kompetenser från en mängd aktörer – däribland Polismyndigheten, statliga myndigheter, regionala organ, näringslivet, civilsamhället och Umeå universitet. Kommunens stadsledningskontor har en nyckelroll i att driva denna samverkan framåt. Genom nära partnerskap och kunskapsutbyte skapas hållbara lösningar som stärker tryggheten och förebygger brott i hela kommunen.

Planerade styrdokument

Programmet ersätter tidigare styrdokument inom det brottsförebyggande arbetet och arbetet med Umeå växer tryggt och säkert utgör en delmängd av kommunens brottsförebyggande arbete mot samtliga brottskategorier. Kommuners nuvarande brottsförebyggande arbete möter stora utmaningar med begränsade resurser och komplex brottsproblematik, följaktligen är kommuner i triage och måste prioritera. En felaktig prioritering av åtgärder kan göra kommunens arbete kostsamt, ineffektivt eller direkt skadligt för samhället. I samarbete med Umeå universitet pågår ett arbete med att utveckla en riktlinje för prioritering i det brottsförebyggande arbetet. Ytterligare arbete pågår med att ta fram en riktlinje för uppföljning av det brottsförebyggande arbetet.

Figur. 1

Organiserande	Aktiverande	Normerande	Beslutas av
	Brottsförebyggande Program		Kommunfullmäktige
Samverkansöverenskommelse	UVTS Aktivitetsplan (delmängd program)	Medborgarlöfte	KF och nämnder/styrelse
Föreskrifter Umebrå		Riktlinje för prioritering och uppföljning	KF och nämnder/styrelse

Figuren visar samtliga planerade styrdokument inom det brottsförebyggande arbetet i Umeå Kommun.

Vilka omfattas av programmet

Programmet omfattar Umeå kommunkoncern. Programmet integrerar riktlinjer för aktiverande styrning och därigenom belyser förväntad samverkan mellan nämnder, bolag och externa aktörer. När kommunen uppfyller sitt grunduppdrag inklusive socialtjänst, utbildning, hälso- och miljöskydd, plan- och byggfrågor samt trygghet- och säkerhetsarbete genom räddningstjänst och överförmyndarverksamhet, bidrar det direkt till att förebygga brott. Genom att säkerställa trygga miljöer, stöd till utsatta grupper och en god samhällsservice skapas förutsättningar för att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer som förhindrar normbrytande och kriminellt beteende i kommunen. För beskrivning av befintligt brottsförebyggande arbete inom samtliga nämnder se bifogad fil. Genom att samtliga nämnder fortsätter att integrera ett brottsförebyggande perspektiv i sin verksamhet och samverka på ett systematiskt sätt kan vi flytta fram positionerna och skapa ett tryggare och mer hållbart Umeå.

Inriktningar

Organiserad brottslighet

Inriktning framåt: Genom en integrerad samverkansstruktur mellan kommun, polis, civilsamhälle och näringsliv samt gemensam kunskapsuppbyggnad möjliggöra tidiga, målgruppsanpassade insatser mot nyrekrytering av barn och unga till organiserad brottslighet.

Den organiserade brottsligheten har kopplingar till en rad olika brottstyper, såsom narkotikahandel, våldsbrott, bedrägerier, arbetslivskriminalitet, välfärdsbrott, otillåten påverkan och infiltration. För att effektivt förebygga denna typ av kriminalitet krävs en ökad samlad kunskap inom kommunen och en nära samverkan mellan olika aktörer. Det är av stor vikt att ta tillvara på den kunskap som finns, exempelvis inom SLK och att samverka med externa parter såsom Polismyndigheten och andra myndigheter för att skapa ett holistiskt och kraftfullt brottsförebyggande arbete mot organiserad brottslighet.

Kriminella gäng rekryterar i allt högre grad barn och unga, vilket innebär en allvarlig risk för barnen direkt samt ökar risken för framtida brottslighet. Polismyndigheten har varnat för denna utveckling, och det finns ett stort behov av att integrera förebyggande insatser mot nyrekrytering i det bredare arbetet mot organiserad brottslighet. Unga med svaga skyddsfaktorer och flera riskfaktorer är särskilt utsatta för nyrekrytering. Tidiga insatser är avgörande för att motverka denna trend och förhindra att fler unga dras in i kriminella nätverk.

Umeå växer tryggt och säkert

Umeå Växer Tryggt och Säkert (UVTS) är ett riktat och prioriterat samverkansarbete mellan Umeå kommun, polis och andra aktörer, som specifikt fokuserar på att motverka rekrytering av barn och unga till kriminella nätverk. Detta arbete sker genom ett tvärsektoriellt samarbete, där förvaltningar inom kommunen samarbetar för att skapa en samordnad och effektiv strategi för att hantera dessa frågor.

UVTS har en detaljerad aktivitetsplan som synliggör och följer upp insatserna. Arbetet bygger på kontinuerliga analyser och uppföljningar av den lokala brottsutvecklingen, vilket gör att insatserna i aktivitetsplanen kan justeras och utvecklas i takt med förändrade förhållanden. Målet är att förhindra att barn och unga rekryteras till kriminella nätverk, samtidigt som man stärker samhällets förebyggande och trygghetsskapande åtgärder.

UVTS är en viktig del av Umeå kommuns övergripande brottsförebyggande program, som omfattar alla prioriterade brottsområden, från ungdomsbrottslighet till våld i nära relationer och narkotikabrott. UVTS utgör en specifik delmängd inom detta program, där arbetet är särskilt inriktat på att motverka organiserad brottslighet och skydda barn och unga från att dras in i kriminella verksamheter.

Fokusområde

Inom UVTS finns det behov av förstärkt arbete på preventionspyramiden samtliga nivåer.

Huvudsyftet med UVTS är att tidigt förebygga de riskfaktorer som på sikt ökar ungas risk att dras in i kriminalitet, för att bryta påfyllnaden underifrån av unga som söker sig till det kriminella nätverken har att erbjuda. Det görs bäst genom tidiga insatser riktade till breda grupper, för att stärka alla barns möjlighet till en trygg uppväxt, men också för tidigt identifiera barn eller familjer i behov av extra stöd. Ett behov som identifierats på en primärpreventiv nivå är att skapa fler möjligheter till meningsfull fritid och bra mötesplatser för barn på mellanstadiet, då fritidsnämnden i nuläge börjar vid 13 års ålder, vilket också försvarar samverkan exempelvis inom SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid). Ett annat behov, som målgruppen själva anser som särskilt angeläget, är att kunna erbjuda fler och yngre barn möjlighet till betalt arbete, exempelvis i form av feriearbete, och det innan de börjat gymnasiet. Utöver utveckling av kommunens eget utbud så kan behovet med fördel mötas genom närmare samverkans med näringslivet som kan erbjuda arbetstillfällen.

På sekundär- och tertiärpreventiv nivå finns det ett behov av fördjupad samverkan mellan polis och kommun för att snabbt identifiera och stötta de barn och unga som redan är kriminellt aktiva eller som är i akut risk att dras in i kriminella nätverk. Samverkan sker redan inom ramen för samverkansformer som SSPF, SIG (sociala insatsgruppen), polisens

kontaktveckor med skolan eller konsultationsforum våldsbejakande extremism. Men samverkansformerna behöver utvecklas och förstärkas, och de olika gruppernas uppdrag tydliggörs för utomstående så att fler förstår hur den förebyggande samverkansinfrastrukturen ser ut kopplat till barn och unga och hur alla grupper hänger ihop. Att få den överblicken är viktigt, inte minst då polisen planerar att starta upp ett lokalt BOB-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet) som då bör integreras så väl som möjligt med den befintliga samverkan. Det finns också ett behov av fler insatser att kunna erbjuda de unga som aktualiseras inom de olika samverkansformerna.

Polisen vittnar om att rekryteringsprocessen går allt snabbare, med barn som på fem veckor gått från att flytta en väska till att ta på sig grova våldsuppdrag. Därför finns det också ett stort behov av att snabba på existerande arbetssätt för att kunna fånga upp barn och bryta en negativ trend innan den hunnit eskalera.

Ansvar

KS, IFN, FOG, GVN, TN, FN, KN, Brand och räddningsnämnden, Kommunala bolag

Våld i nära relationer

Inriktning framåt: att genom förbättrad, datadriven kartläggning av våld i nära relationer, förstärkt stöd och återfallsförebyggande insatser för både utsatta och förövare samt fördjupad samverkan mellan polis, kommun och Region Västerbotten bygga en sammanhållen och långsiktig strategi för att förebygga och minska våld i nära relationer.

Våld i nära relationer, särskilt mäns våld mot kvinnor, är ett allvarligt och utbrett samhällsproblem i Sverige. Jämställdhetsmyndigheten och andra aktörer arbetar för att förbättra förståelsen för omfattningen av detta våld och för att fånga upp alla våldsuttryck, inklusive psykiskt, digitalt, materiellt och ekonomiskt våld. Det finns ett stort mörkertal, eftersom den officiella statistiken ofta inte fångar alla former av våld. Trots att våldet ofta inte polisanmäls, söker många utsatta stöd från exempelvis brottsoffermyndigheten, kvinno- och tjejjouren, brottsofferjouren och andra instanser.

Lägesbilden över brottsligheten i Umeå kommun 2023 visar enligt polismyndighetens data att antalet anmälda fall av misshandel mot kvinnor inomhus har ökat i Umeå. För misshandel av kvinnor där det är en närstående som misstänks, inte en bekant, syns även där en viss ökning av antalet anmälda fall. Antalet anmälningar till socialtjänsten gällande våld i nära relation visar också en långsiktig ökande trend. Centrum mot våld (CMV) vittnar om ett ökat antal ärenden sedan pandemin, samt om att eftervåld är ett stort problem även i Umeå.

Forskning och polismyndigheten observerar att våldsutsatthet i barndomen ger en ökad risk för våldsutövande i vuxen ålder. Det är därför avgörande att intensifiera arbetet för att förhindra våld, öka medvetenheten om våldets olika former och ge adekvat stöd både till utsatta och förövare.

Fokusområde

För att kunna hantera denna problematik på ett effektivt sätt krävs en förbättrad datainsamling och kartläggning som kan ge oss en bättre förståelse för omfattningen, trender

och mönster av våld i nära relationer. Genom att tydligare identifiera vilka som utsätts, var och när våldet sker och vilka mönster som kan urskiljas hos förövarna kan vi skapa en mer träffsäker och förebyggande strategi.

Det är också avgörande att vi stärker resurserna för både de som utsätts för våld och för de som utövar våld. Detta gäller såväl direkta som indirekta offer, och för att effektivt förebygga våldet och hjälpa de drabbade måste vi satsa på både stödåtgärder och åtgärder för att få bukt med förövarnas beteenden. I samband med detta behöver samverkan mellan Polismyndigheten, Socialtjänsten och Region Västerbotten fördjupas för att skapa en mer sammanhängande och effektiv hantering av våld i nära relationer.

Det finns även ett behov av att kartlägga och analysera målgruppen unga under 18 år när det gäller våld i ungas parrelationer, för att identifiera specifika åtgärder och insatser som kan förebygga att unga människor hamnar i destruktiva relationer och undvika att denna problematik eskalerar.

För att minska våldet i nära relationer och ge både offer och förövare det stöd de behöver krävs det en samlad och långsiktig satsning. Det är avgörande att vi tar tag i dessa frågor med både resurser och konkret handling för att skydda våra medborgare och bygga ett tryggare samhälle.

Ansvar

KS, IFN, FGN, GVN.

Våld mot och mellan barn

Inriktning: Att stärka personalens kompetens och medvetenhet inom förskola, skola och socialtjänst genom riktade utbildningar och stödstrukturer för tidig upptäckt, professionellt bemötande och effektiva insatser mot våld, inklusive hedersrelaterat våld, samt våld mot och mellan barn.

Att utsättas för våld, eller att bevittna våld, under uppväxten har allvarliga konsekvenser för barns fysiska och psykiska hälsa och kan leda till brottslighet senare i livet. Statistiken från elevhälsan visar en hög förekomst av våld, särskilt i skolan. Unga är inte bara offer utan även utövare av våld, vilket tydliggör behovet av att stärka det förebyggande arbetet, både när det gäller tidig upptäckt och insatser riktade mot våld i skolmiljön.

Enligt Kommunens lägesbild över brottsligheten är det svårt att avgöra förekomsten av hedersrelaterat våld mot barn i Umeå, enligt vissa aktörer ökar problemet, enligt andra går det i vågor. Det är viktigt att utveckla arbetet som adresserar hedersrelaterat våld, våld i unga personers nära relationer och i skolan.

Fokusområde

För att effektivt hantera och förebygga våld och hedersrelaterat våld bland barn och unga, krävs en satsning på kompetenshöjande insatser för personal som möter barn i olika sammanhang. Det är avgörande att öka medvetenheten om dessa problem, för att möjliggöra tidig upptäckt av barn som är utsatta och för att säkerställa att de får ett professionellt och stödande bemötande.

Särskilt viktigt är det med kompetenshöjande insatser för personal inom förskola och skola, där tidig identifiering av utsatthet kan göra stor skillnad. Genom att stärka deras förmåga att känna igen tecken på våld och hedersrelaterat våld kan vi förbättra möjligheterna för tidiga insatser.

Genom att investera i dessa kompetenshöjande åtgärder kan vi säkerställa ett mer professionellt och empatiskt bemötande av de utsatta. Detta är en investering som inte bara stärker de enskilda individerna, utan också bidrar till ett tryggare och mer hållbart samhälle.

Ansvar

KS, IFN, FGN, GVN.

Narkotikabrott

Inriktning: Att genom en tvärsektoriell samverkansstruktur mellan kommun, polismyndighet, sjukvård, universitet och näringsliv utveckla kraftfulla, målgruppsanpassade insatser för att förebygga och minska narkotikabrott, riskbruk och alkoholrelaterade våldsbrott i krogmiljöer samt erbjuda tidiga stödåtgärder och integrerade preventiva och stödjande insatser för unga med sammansatt problematik.

Narkotikahandeln utgör en femtedel av inkomsterna för organiserad brottslighet och bygger på grovt våld, där unga ofta används som utförare både i våldshandlingar och narkotikahandel. Narkotikaberoende leder också till annan kriminalitet bland både barn och vuxna. För att effektivt motverka detta och skapa ett tryggare samhälle krävs ett kraftfullt och samordnat arbete mellan flera aktörer, inklusive kommunen, polismyndigheten, sjukvården och universitetet.

Fokusområde

Det saknas ett samordnat arbete för att minska narkotikabrott, alkoholmissbruk, och våldsbrott i krogar och nattlivsmiljöer. Dessa miljöer är strategiskt viktiga för att förebygga narkotikaproblematik och det behövs ett riktat samarbete mellan Umeå kommun, polismyndigheten och krögare. Detta arbete ska fokusera på att minska narkotikabrott, våldsbrott och riskbruk i krogmiljöer. Umeå Miljö och Hälsoskydd har redan en etablerad och välfungerande verksamhet som arbetar med tillsyn och kontroll hos krögare för att bekämpa otillåten alkoholservering. Denna erfarenhet och infrastruktur kan informera arbetet med krögare och narkotikaförebyggande insatser.

Utifrån lägesbilden på narkotikakonsumtionen i Umeå finns det ett behov av att intensifiera det förebyggande arbetet för att minska narkotikakonsumtionen hos unga vuxna (18 år och uppåt). Detta kan uppnås genom ett stärkt samarbete mellan Umeå kommun, regionen, polismyndigheten och universitetet. Genom denna samverkan kan mer effektiva insatser utvecklas och riktas till rätt målgrupp. Insatserna bör inkludera tidiga stödåtgärder vid beroende samt målgruppsanpassad information.

De senaste årens trender gällande narkotika bland barn och ungdomar ger anledning att prioritera nya typer av utvecklingsarbeten. Få unga använder tobak, alkohol och narkotika i kombination, men de som gör det hamnar ofta och snabbt i problem. Det är ytterst sällan som

det bara är narkotika som är problemet för unga utan det är i kombination med olika typer av utanförskap och ohälsa. Det finns ett behov av att samla arbetet och förebygga såväl narkotika som alkoholberoende, psykisk ohälsa och suicid. För unga med en kombinerad problematik räcker det inte att satsa mer på att förebygga narkotika. Såväl stödjande insatser utifrån individens specifika behov och förebyggande arbete behöver kombineras. Särskilt viktigt att utforma stödjande och förebyggande insatser så att de blir bättre anpassade till unga med funktionsnedsättningar och personer som är eller har varit våldsutsatta.

Ansvar

KS, IFN, MHN

Hatbrott och diskriminering

Inriktning framåt: att genom kontinuerlig, datadriven kartläggning av hatbrott och diskriminering samt löpande, tvärsektoriella kompetenshöjande insatser bygga en inkluderande kommun som effektivt motverkar strukturell och interpersonell diskriminering.

Umeå kommuns lägesbild indikerar att det råder en kunskapsbrist avseende förekomsten av hatbrott och diskriminering inom kommunen. Det underlag som finns för att kunna fastställa omfattningen av dessa problem är otillräckligt, vilket utgör ett hinder för det brottsförebyggande arbetet. Detta är bekymmersamt med tanke på att hatbrott och diskriminering kan medföra negativa konsekvenser i form av polarisering och utanförskap i samhället.

Fokusområde

Det finns ett behov av att kartlägga omfattningen av de hatbrott och den diskriminering som sker på grund av etnisk tillhörighet eller trosuppfattning i Umeå. Detta då det finns starka och polariserade åsikter om problemets omfattning men få kunskapsbaserade underlag att hänvisa till när det gäller just läget lokalt. Ett sådant underlag skulle också möjliggöra ett ännu bättre och mer riktade åtgärder för att minska diskrimineringen och skapa en mer inkluderande miljö för alla invånare.

För att säkerställa att kommunens arbete är transparent och lättillgängligt behövs en hemsida där externa aktörer och medborgare kan ta del av Umeå kommuns övergripande strategier för att förebygga och motverka hatbrott och diskriminering. En sådan hemsida skulle också bidra till att tydliggöra kommunens långsiktiga arbete med aktiva åtgärder och ge en samlad bild av de insatser som görs inom kommunens organisation och i samhället i stort.

Slutligen finns det ett fortsatt behov av kompetenshöjande insatser för medarbetare och chefer om ämnen som strukturell rasism, misogyni, antisemitism, islamofobi, afrofobi och hat mot samer. För att på ett effektivt sätt kunna motverka dessa problem och skapa en mer inkluderande arbetsmiljö är det avgörande att alla som arbetar inom kommunen har rätt kunskap och verktyg för att bemöta och hantera dessa frågor.

Ansvar

ITN, KS, IFN, PN

Brott i digitala miljöer

Inriktning framåt: att genom tvärsektoriell kompetenshöjning för yrkesverksamma och vårdnadshavare, målgruppsanpassad digital utbildning för barn, samt kontinuerlig övervakning och analys av IT-relaterad brottslighet och AI-baserade metoder utveckla och implementera robusta säkerhetssystem och förebyggande strategier mot brott i digitala miljöer.

Den ökade digitaliseringen och utveckling av AI har lett till en ökning och avancering av brott på nätet som bedrägerier, vidare barns utsatthet på nätet inklusive nätmobbing, rekrytering till organiserad brottslighet och sexuella övergrepp. Det förebyggande arbetet har inte hängt med i denna utveckling av brott i digitala miljöer.

Fokusområde

Det finns ett stort behov av att öka kompetensen, både bland yrkesverksamma och vårdnadshavare, om sexuella brott på nätet mot barn och hur vi kan förebygga att barn exploateras på nätet. Vidare finns det ett ökat behov av att utbilda barn i hur de kan navigera digitalt på ett säkert och ansvarsfullt sätt. Eftersom barn och ungdomar tillbringar allt mer tid online är det viktigt att förebygga att de utsätts för digitala hot som desinformation, nätmobbing, phishing och andra former av cyberbrott. Slutligen är det avgörande att följa utvecklingen av IT-relaterad brottslighet och inte minst dess koppling till avancerade bedrägerier. Vidare att identifiera och analysera trender över hur AI-teknologiska framsteg används i brottsliga syften samt främja utvecklingen av säkerhetssystem exempelvis med hjälp av AI.

Ansvar

ITN, KS, IFN

Genomförande av programmet

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig för det brottsförebyggande programmet vilket betyder att kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret (SLK) ansvarar för att säkerställa tillämpning, uppföljning och revidering enligt lagen (2023:196). Uppföljning ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningen av kommunfullmäktiges mål och budget. Uppföljning av program och riktlinje återskärteras till kommunfullmäktige senast december 2027. Programmet ska revideras vartannat år och utifrån den senast uppdaterade lägesbilden.

Rättslig grund

Med den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete har Umeå kommun tagit fram detta program med för att uppfylla de krav lagen ställer på kommunen. Det finns fler lagar som reglerar kommunens brottsförebyggande arbete inklusive Skollagen (2010:800) och Socialtjänstlagen (2001:453) samt kommande skollag utifrån betänkandet Skolor mot brott och ny socialtjänstlag, båda träder i kraft 1 juli 2025. Sedan

2010 är Barnkonventionen svensk lag, vilket innebär att det är en lagstadgad skyldighet att beakta barns bästa i alla beslut som rör dem. Barnrättsperspektivet ska genomsyra allt arbete och alla insatser som görs, för att säkerställa att barns rättigheter respekteras och främjas. Barnkonventionen är en grundläggande förutsättning för programmet och arbetet inom respektive fokusområde.

Relaterade styrdokument

Relaterade styrdokument inkluderar riktlinjer för aktiverande styrning, reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder och generella ägardirektiv.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2025-08-05

§ 215

Diariennr: KS-2025/00632

Remiss: Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att överlämna remissutgåva av Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026 – 2027 till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Ärendebeskrivning

Programmet ersätter tidigare styrdokument inom det brottsförebyggande arbetet.

Hur programmet togs fram genom principer för prioritering

Grundläggande princip för kommunens brottsförebyggande arbete är att fokusera på barn och unga, där Barnkonventionen är en grundläggande förutsättning för programmet och arbetet inom de prioriterade områdena. Barnrättsperspektivet ska genomsyra allt arbete och alla insatser som görs, för att säkerställa att barns rättigheter respekteras och främjas. Sedan 2010 är Barnkonventionen svensk lag, vilket innebär att det är en lagstadgad skyldighet att beakta barns bästa i alla beslut som rör dem.

Prioriteringsprocess

När prioriteringen fastställdes utgick processen från lägesbilden samt en bedömning enligt fyra principer: i) brottsnivåer, ii) brottstrender, iii) brottens långsiktiga effekter samt, iv) kopplingar till annan brottslighet. Denna metod är rekommenderad av Brottsförebyggande rådet (Brå, 2025) och valdes för att säkerställa att insatserna skulle vara faktabaserade och fokusera på de mest angelägna och strategiskt viktiga områdena. Genom att basera prioriteringarna på dessa faktorer kan resurser riktas till områden där både akuta behov och långsiktiga samhällseffekter kan påverkas positivt.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2025-08-05

I enlighet med rekommenderade prioriterings principer från brottsförebyggande rådet (Brå, 2025) där brottsnivåer, trender och brottens långsiktiga effekter samt kopplingar till annan kriminalitet beaktas, har följande sex brottsområden identifierats i lägesbilden som särskilt angelägna att förstärka inom Umeå kommuns brottsförebyggande arbete och program:

- Organiserad brottslighet
- Våld i nära relationer
- Våld mot och mellan barn
- Narkotika
- Hatbrott och diskriminering
- Brott i digitala miljöer

Beslutsunderlag

Remissversion Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026–2027

Övriga bifogade dokument tjänar som bakgrundsunderlag

- Brottsligheten i Umeå kommun, lägesbild 2023
- Medborgarlöften Umeå kommun-LPO Umeå 2025-2027
- Samverkansöverenskommelse Umeå kommun-LPO Umeå 2025-2027
- Analys av befintligt brottsförebyggande arbete inom verksamhetsplaner 2025

Beredningsansvariga

Frida Puntonet Davidila

Cecilia Ravry

Beslut och beslutsunderlag ska skickas till

Protokoll, remissversion och bakgrundsunderlag till samtliga nämnder och bolag.

Svar på remiss skickas till ksdiarium@umea.se senast den 31 oktober 2025. Ange ärendenummer KS-2025/00632 i ämnesraden.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

§ 70

Diariennr: SK-2025/00471

Yttrande om internremiss från KSNAU: Umeå kommuns brottsförebyggande program 2026-2027

Arbetsutskottets beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att yttra sig om Umeå kommuns brottsförebyggande program enligt nedan.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att yttra sig om Umeå kommuns brottsförebyggande program enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Initiativet till det brottsförebyggande programmet har tagits fram för att belysa fokusprogrammen för utveckling och ansvar i Umeå kommun. Syftet med programmet är att säkerställa en tydlig styrning och långsiktig struktur för Umeå kommuns brottsförebyggande arbete. Det ska göras genom att klargöra ansvarsfördelningen, främja samordningen över sektorsgränserna samt definiera fokusområdena.

Programmet bygger på ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete som utgår från en djupgående förståelse av brottslighetens omfattning, mönster och utveckling. Denna förståelse sammanfattas i en lägesbild, som sedan följs av en analys av möjliga bakomliggande orsaker samt av insatser som kan riktas direkt mot dessa orsaker. Syftet är att säkerställa att arbetet vilar på tillförlitlig information, är anpassat till lokala förutsättningar och resurser, samt leder till långsiktiga och hållbara lösningar. Programmet ersätter tidigare styrdokument inom det brottsförebyggande arbetet.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

Yttrande

Det brottsförebyggande programmet upplevs som väl genomarbetat och strukturerat. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inga invändningar mot det förslag som presenteras i remissversionen.

Däremot

vill nämnden föra fram nedanstående kommentarer avseende innehållet i avsnittet som behandlar fokusområdet UVTS (Umeå växer tryggt och säkert).

I avsnittet lyfts den snabba samhällsutvecklingen samt förändringar inom den kriminella strukturen som påverkansfaktorer. Nämnden vill här betona vikten av att kommunen och dess förvaltningar har en god förmåga att vara flexibla och snabbt kunna ställa om. Detta är en avgörande komponent för att kunna möta framtida utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt.

Den snabba förändringstakten kräver en organisation som kontinuerligt analyserar omvärlden, anpassar sina arbetssätt och samverkar brett inom både kommunala och externa nätverk. Förmågan att tidigt identifiera förändrade risk- och hotbilder, och agera utifrån dessa, är central i det förebyggande arbetet.

En annan viktig del som för närvarande saknas i det brottsförebyggande programmet är en tydlig hänvisning till det nya säkerhetskapitlet i skollagen. Detta kapitel, som införts i syfte att stärka tryggheten och förebygga brott inom skolväsendet, ligger i direkt linje med våra nuvarande fokusområden och bör integreras i programmets struktur och målformuleringar.

I det nya säkerhetskapitlet framgår bland annat följande:

- Skolenheter åläggs att vidta åtgärder för att hindra obehöriga från att vistas på skolområdet.
- Rektorer ges befogenhet att vid särskilda omständigheter undersöka elevers väskor, i syfte att tidigt upptäcka brott, allvarliga kränkningar eller andra hot mot säkerheten.
- Alla brott inom skolmiljön ska anmälas till Polismyndighet, om inte övervägande skäl talar emot det.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

Genom att inkludera detta kapitel i programmet förstärks det rättsliga stödet för våra brottsförebyggande insatser till våra barn och unga, samtidigt som vi säkerställer att arbetet bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Remissversion för brottförebyggande program 2026-2027

Bilaga 2: Protokollsutdrag KSNAU 25-08-05.

Beredningsansvarig

Peter Östgård, säkerhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se senast 31 oktober med ämnesraden KS-2025/00632

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-10-01

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00525

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024/2025 - Gymnasieskola

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden tagit del av Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tar enligt fastställt årshjul del av huvudmannans kvalitetsrapport för Umeå Gymnasieskola (UGS). Syftet med rapporten är att beskriva gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete och ge huvudman en möjlighet att följa föregående läsårs resultat och analys av yttre kvalitet utifrån de prioriterade målen i gymnasie- och vuxenutbildningens verksamhetsplan och styrkort.

För UGS är det fortsatt en stor utmaning att förbättra genomströmning och meritvärden på alla gymnasieprogram. Genomströmning påverkas i hög utsträckning av elevernas meritvärde från årskurs nio. På yrkesprogrammen ser vi att nästan alla program visar högre meritpoäng när eleverna lämnar gymnasiet än när de gick ut grundskolan. Lika gott resultat visar inte de högskoleförberedande programmen där elevernas betygspoäng från grundskolan försämrats.

Under läsåret har frånvaron ökat och arbete att främja närvaro är prioriterat område på alla skolor.

Introduktionsprogrammen med elever som inte blivit godkända från grundskolan visar en fortsatt uppgång.

Elever som väljer att avbryta sina studier och hamnar under det kommunala aktivitetsansvaret har fortsatt att öka under läsåret.

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00525

2025 års elevenkät visar generellt höga värden och över rikets medel i alla kategorier. Eleverna är nöjda med sin utbildning.

Umeå kommunala gymnasieskolor är fortfarande populära, 80 procent av upptagningsområdets unga väljer någon av UGS gymnasieskolor och en hög andel av lärarna har lärarlegitimation.

Beslutsunderlag

Bilaga: Kvalitetsrapport på huvudmannanivå Gymnasiet läsåret 2024 2025.

Beredningsansvariga

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Pontus Clarin, områdeschef

Lina Lindström, elevhälsochef

Peter Östgård, säkerhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Andreas Moberg, kommunikatör

Nicklas Wallmark

tf. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå Umeå Gymnasieskola 2024/2025

Dokumenttyp: Kvalitetsrapport på huvudmannanivå	
Dokumentansvarig: Utbildningsstrateg	Datum: 2025-09-30
Godkänd av: Nicklas Wallmark, tf. Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör	DNR: SK 2025/00525

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tar enligt fastställt årshjul del av huvudmannens kvalitetsrapport för gymnasiet läsåret 2024/2025. Syftet med rapporten är att beskriva gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete och ge huvudmannen en möjlighet att följa föregående läsårs resultat och analys av yttre kvalitet utifrån de prioriterade målen i gymnasie- och vuxenutbildningens verksamhetsplan. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsammans med för- och grundskolenämnden formulerat tre gemensamma strategiområden för att stärka arbetet med grunduppdraget.¹ De tre områdena är *ökad likvärdighet*, *förbättrade studieresultat* och *attraktiv utbildning* vilka visar hur såväl det kommunala som det nationellt lagstadgade uppdraget ska genomföras och förverkligas i ett långsiktigt perspektiv.

Fyra prioriterade mål från huvudman är genomströmning, förbättrade meritvärden, minskad frånvaro och det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet (trygghet, minskad stress, delaktighet och inflytande). I rapporten kan man utifrån dessa huvudrubriker följa utfall och analyser av detta arbete.

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Syfte.....	5
Umeå gymnasieskolor	6
Anpassad gymnasieskola (AGY)	7
Introduktionsprogrammen	8
Dragonskolan (DR)	9
Forslundagymnasiet (FO).....	10
Maja Beskowgymnasiet (MB)	11
Midgårdsskolan (MD)	11
Studie- och yrkesvägledning	13
Digitalisering.....	13
Säkerhetsarbete inom UGS	14
Gymnasieexamen och genomströmning över tre år	16
Programmets genomströmning och betygspoäng.....	17
Strategiområden	19
Frånvaro och avhopp	20
Studieavbrott.....	21
Det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet	22
Elevhälsans arbete	22
Elevenkäten	23
Inflytande och delaktighet.....	23
Trygghet och trivsel.....	24
Diskriminering och kränkande behandling.....	26
Läsåret 24/25 års summering av områdeschef.....	28
Bilaga 1	29
Bilaga 2	30
Bilaga 3	31
Bilaga 4	32
Bilaga 5	33

Inledning

Rätten att lyckas i utbildning är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för ett gott liv och för att kunna påverka sin framtid och delta i ett demokratiskt samhälle. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ett utbildningssystem med hög kvalitet är en viktig del för kommunens kompetensförsörjning och en genomförd gymnasieutbildning ger individen förutsättning till studier och/eller arbete. Det övergripande målet är att andelen elever som får en gymnasieexamen ska öka. Delmålen utgår från tre strategiområden: *ökad likvärdighet, förbättrade studieresultat och attraktiv utbildning*.

Skollagens fjärde kapitel anger att huvudmän och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen samt fördela resurser till utbildningen.

Utbildning ska enligt lag vila på demokratisk grund, vilket innebär att den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna. Barnkonventionen gäller som svensk lag sedan 2020 och är inkorporerad i skollag och förordningar för svenskt skolväsende. Det innebär att ett barnrättsperspektiv ska beaktas.

Förvaltningen har aktivt deltagit i det kommungemensamma brottsförebyggande arbetet Umeå växer tryggt och säkert. En aktivitetsplan för åren 2024 - 2026 har tagits fram där flera insatser är kopplade till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde. Insatserna kännetecknas av samverkan samt tidiga insatser och långsiktigt arbete.

Under läsåret 24/25 har implementering av GY25 varit i fokus för lärares kompetensutveckling. Från ht 25 kommer årskurs 1 att gå i en ämnesutformad gymnasieskola med sammanhållna ämnen med en eller flera nivåer. Kursbetyg kommer ersättas av ämnesbetyg. Årskurs 2 och 3 kommer att gå kvar i det gamla kursutformade gymnasiet.

För andra läsåret pågår Up2 projektet (2023 - 2025) ett samverkansprojekt tillsammans med SKR och 25 andra kommuner med fokus på förbättrad skolnärvaro samt vägar tillbaka till skolan för unga som avbrutit sina studier.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden deltar fortsatt i det treåriga ICLD² projektet (2024–2026) som handlar om ungdomsdemokrati tillsammans med Cape Aghulas Municipality i Sydafrika. I maj besökte representanter från Cape Aghulas Umeå och fick bland annat besöka Dragonskolan och träffa rektorer, lärare och elever.

Under läsåret har ett samarbete med RISE GPT påbörjats där lärare och annan personal får tillgång till ett AI-verktyg som är säkert att använda. Succesivt kommer intresserade att få fortbildning i AI-verktyget.

² ICLD = Internationellt centrum för lokal demokrati, (SIDA finansierat).

Syfte

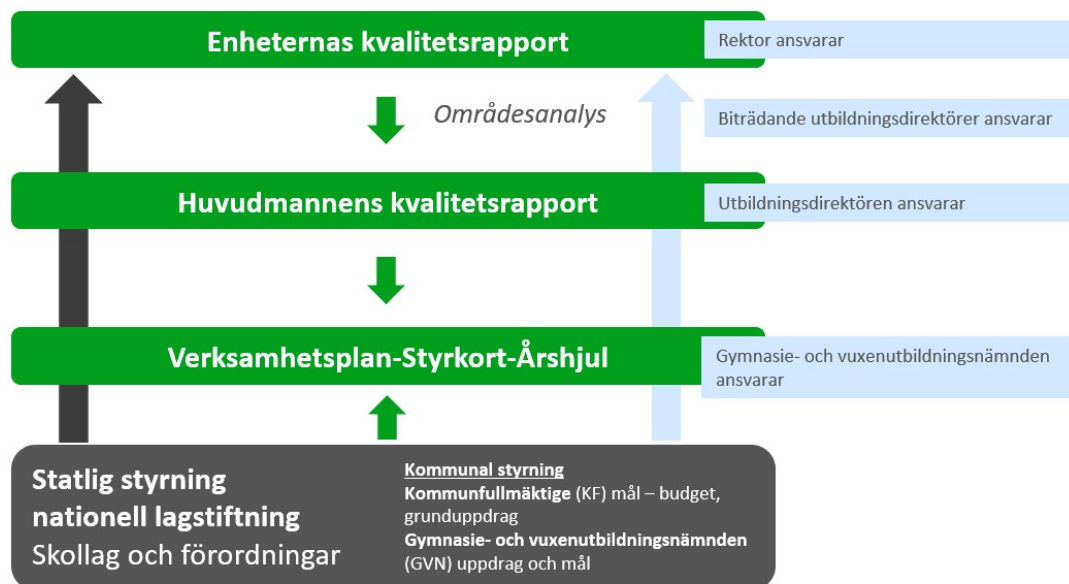
Huvudmannens kvalitetsrapports redogör för i vilken utsträckning målen för utbildningen nås samt identifierar behov och utvecklingsområden. Analysarbete sker såväl på huvudmannanivå som enhetsnivå. Rektor ansvarar på enhetsnivå för det systematiska kvalitetsarbetet och ska involvera biträdande rektor, lärare, elever samt elevhälsan. På huvudmannanivå ansvarar utbildningsdirektör för arbetet.³

Rapporten bygger på de analyser som respektive rektorsenhet genomfört i program- aktivitetsplaner och kvalitetsdialoger under läsåret 2024/2025. Statistiskt underlag för det systematiska kvalitetsarbetet är genomströmning, betygsuppföljning, frånvarosammanställning samt resultat från elevenkäten. I aktivitetsplaner presenteras kommande läsårs utvecklingsområden för enheterna.

Figur 1: Illustrerar styrning och kvalitetsuppföljning inom Umeå Gymnasieskola (UGS).

Kvalitetsuppföljning SKA

- inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsområden

³ Under läsåret 24/25 var Utbildningsdirektör ansvarig. Från den 11 augusti 2025 är det tf. Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör som ansvarar för kvalitetsrapportens genomförande.

Umeå gymnasieskolor

Gymnasieskolans verksamhet leds av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN). Inom förvaltningsorganisationen har under läsåret 24/25 högsta beslutande tjänsteperson varit utbildningsdirektören. Biträdande utbildningsdirektör har ansvar för gymnasiet och två områdeschefer har ett uppdelat ansvar för de fyra gymnasieskolorna samt personalansvar för rektorer.

Läsåret 2024/2025 började 3793 elever sina studier i någon av UGS skolor⁴ en ökning från föregående läsår med 153 elever, vilket motsvarar cirka 77 procent av de gymnasieelever som finns inom Umeå kommuns upptagningsområde med kranskommuner inräknade. Programutbudet inom UGS är stort med ett stort antal yrkesprogram som även ges i lärlingsform och högskoleförberedande program, se figur 2.

Figur 2: Fördelning av elever inom UGS läsåret 23/24 och 24/25.

Läsår	Dragonskolan		Forslundagymnasiet		Maja Beskow-gymnasiet		Midgårdsskolan		Totalt	
	23/24	24/25	23/24	24/25	23/24	24/25	23/24	24/25	23/24	24/25
Antal elever	2043	2112	203	225	799	803	739	797	3784	3937

Figur 3: Umeå gymnasieskolors programutbud läsåret 24/25.

Programutbud UGS Anpassad gymnasieskola - Administration, handel och varuhantering - Fastighet, anläggning och byggnation - Hotell, restaurang och bageri - Skog, mark och djur - Individuella program Högskoleförberedande program - Ekonomiprogrammet - Estetiska programmet - Naturvetenskapsprogrammet - Samhällsvetenskapsprogrammet - Teknikprogrammet Riksgymnasiet för rörelsehindrade	Introduktionsprogram - Individuellt alternativ - Programinriktat individuellt val - Språkintröduktion - Yrkesintröduktion Yrkesförberedande program - Barn- och fritidsprogrammet* - Bygg- och anläggningsprogrammet - El- och energiprogrammet - Fordons- och transportprogrammet (end. GI) - Hantverksprogrammet - Hotell- och turismprogrammet (end. GI) - Industri tekniska programmet* - Naturbruksprogrammet - Restaurang- och livsmedelsprogrammet* - VVS- och fastighetsprogrammet - Vård- och omsorgsprogrammet*
---	--

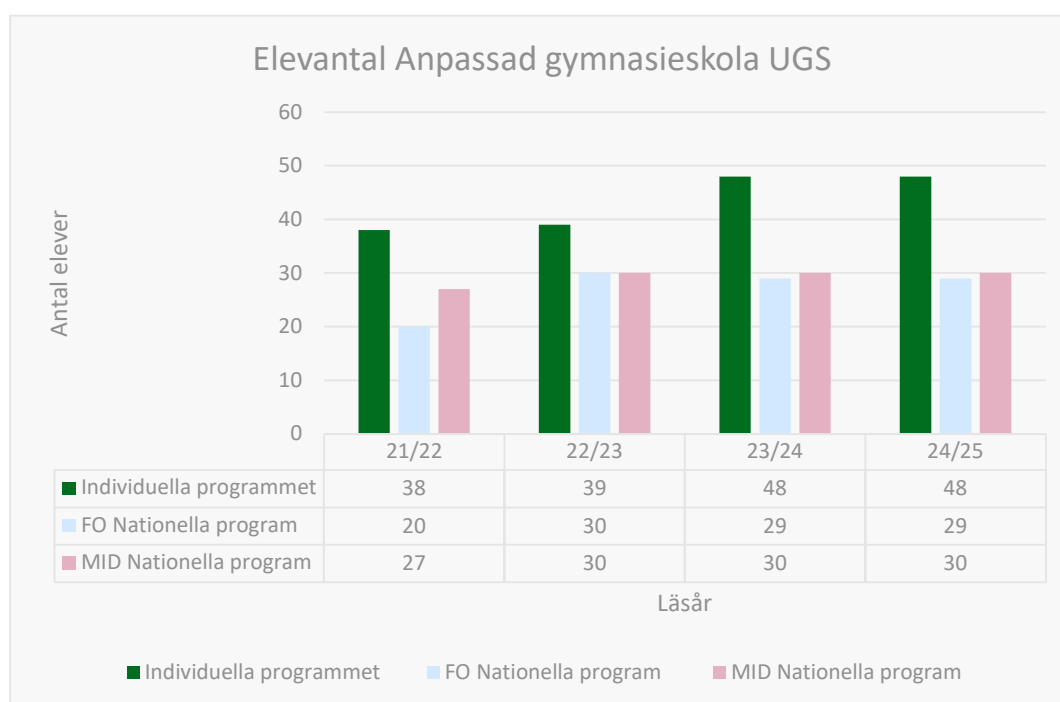
* Erbjuds även som lärling (GI), alla yrkesprogram ges skolförlagt om inget annat anges.

⁴ Statistik Edlevo uttagen 1 september 2023 och 2024 inom UGS ingår anpassad gymnasieskola och introduktionsprogrammen.

Anpassad gymnasieskola (AGY)

Gymnasieskolan växer och anpassad gymnasieskola har läsåret 2024/2025 107 elever. I Umeå erbjuds fyra nationella program inom den anpassade gymnasieskolan. Anpassad gymnasieskola finns på Dragonskolan med individuella programmet och de nationella programmen finns på Forslundagymnasiet med inriktningarna: *Skog, mark* och *djur* och *Fastighet, anläggning* och *byggnation* samt på Midgårdsskolan med inriktningarna: *Administration, handel* och *varuhantering* samt *Hotell, restaurang* och *bageri*.

Figur 4: Elevantal Anpassad gymnasieskola över tid.

Källa: Umeå kommun.

Under läsåret 2024/2025 var genomströmningen 77 procent. Av 59 elever hade 12 mer än 20 procents frånvaro, varav 8 över 50 procent. Ett systematiskt arbete har bedrivits för att förbättra kartläggningsrutiner och analysmetoder, samt genomföra tidiga och riktade insatser för elever med hög frånvaro, i synnerhet de som upplever att de inte tillhör målgruppen. Relationsfrämjande insatser har också prioriterats för att stärka social samhörighet och trivsel.

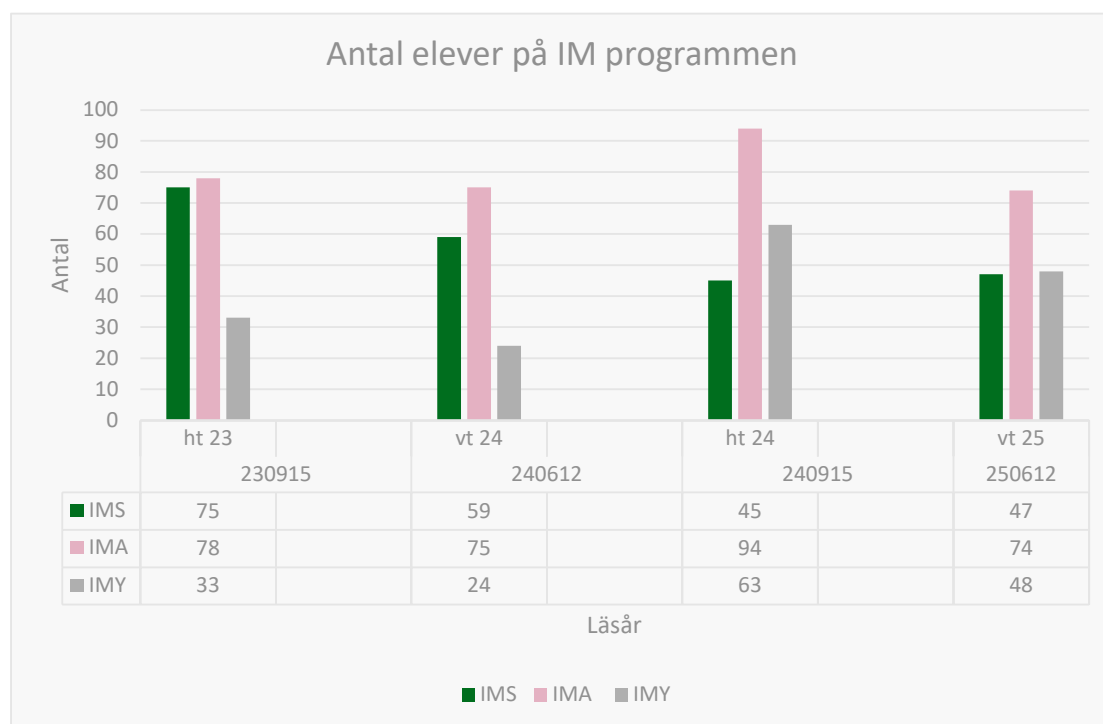
Individuella program har en genomströmning på 98 % under samma läsår. Arbetet med social trygghet har fortsatt, där 91 procent av eleverna uppger att de har kompisar i skolan och 77 procent att de har någon att prata med vid behov. Att stärka relationer, främja kommunikation och öka elevernas självständighet har varit prioriterade områden inom programmet.

Introduktionsprogrammen

Syftet med introduktionsprogrammen (IM) är att ge obehöriga elever behörighet till gymnasiets nationella program, en annan utbildning eller möjlighet att få ett arbete. Introduktionsprogrammen består av på Midgårdsskolan, Individuellt alternativ (IMA), på Maja Beskowgymnasiet, Språkintröduktion (IMS) och på Dragonskolan, Yrkesintröduktion (IMY). Programinriktat val (IMV) ges på flera skolor och är beroende av att det finns lediga platser. Utbildningens längd varierar beroende på elevens individuella förutsättningar och mål.

De senaste åren har antalet elever som inte blivit behöriga till gymnasiets yrkesprogram varierat. Figur 5 visar hur antal elever som läser på IM programmen förändras under läsåren. Det kan ske genom avhopp eller genom att man kunnat påbörja ett gymnasieprogram eller fått ett arbete.

Figur 5: Elevstatistik IM-programmen läsåret 2023/2024 och 24/25.

Källa: Umeå kommun.

Lsåret 24/25 är det inga elever som läser på IMY som avslutat sin utbildning på grund av att de fått ett arbete utan avbrotten beror på andra orsaker.

Fokus under läsåret har fortsatt varit att arbeta med strukturer (tavelstruktur, tydliga scheman, regler kring mobiler med mera). Viktigt att skapa trygghet och en vilja att komma till skolan samt minska elevers stress. Många elever har skolmisslyckanden med sig från grundskolan och bär med sig latent stress. Goda relationer är A och O för att skapa skolframgång.

Dragonskolan (DR)

Dragonskolans mångfald av program bidrar till dess popularitet. Lsåret 2024/2025, studerade 2112 elever på Dragonskolan⁵. Skolan är indelad i fyra rektorsenheter samt AGY. Riksgymnasiet för rörelsehindrade (Rgrh) finns på Dragonskolan och de eleverna går ordinarie program och tillhör den rektorsenhet där de studerar. BF, IMY och TE deltar i Up2 projektet för minskad närvaro.

Skolenheterna på Dragonskolan har tagit fram en gemensam vision:

Dragonskolan – den bästa platsen för utbildning. Vi tror på alla elevers möjlighet att utvecklas och nå skolframgång. Alla som arbetar på skolan har ett engagerat och professionellt förhållningssätt i mötet med elever och kollegor. I en trygg, tillgänglig och elevaktiv lärmiljö skapar vi lärande för livet.

Förbättringsområden för hela Dragonskolan är ökad genomströmning, minskade avhopp och högre närvaro. Aktiviteter och fokusområden för att förbättra resultaten skiljer sig åt mellan skolenheterna utifrån resultat och behov.

Område Syd, GY1 innefattar programmen **BF, LIU, NA, Rgrh**. Under läsåret har man arbetat med bemötande, studiero och trygghet. Fokusområden kommande läsår:

- **Lärande kultur** - Ökat kollegialt utbyte - auskultationer, dubblering, arbetslag kollegiala diskussioner
- **Ökad närvaro** – bemötande, struktur, lärmål med lektionen, alltid lektion, närvarorutin
- **Ökad studiero** - struktur, relation och höga förväntningar på ansträngning.

Område Öst, GY 2 innefattar programmen **BA, SA, VF**. Lsåret 24/25 har arbetet med förbättrade närvarorutiner, framtagande av värdegrundsteman, tidiga insatser då det inom området finns elever med psykisk ohälsa. Frånvaron har ökat men avhoppet är få. Fokusområden kommande läsår är:

- **Likvärdighet:** alla elever, oavsett bakgrund eller kön, har samma förutsättningar att nå målen genom en inkluderande miljö och systematiska stödinsatser.
- **Trygghet:** respektfulla relationer, studiero och elevdelaktighet, vilket ses som en förutsättning för god närvaro och lärande.
- **Kvalitet:** Undervisningens kvalitet ska stärkas, med särskild vikt på kritiskt tänkande. Enkäter visar att detta område behöver prioriteras.

⁵ För att se förkortningarnas betydelse hänvisas till bilaga 5.

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

- **Genomströmning:** Målet är att behålla och stärka den höga andelen elever som fullföljer sin utbildning i tid. Detta ska ske genom tidig upptäckt av risk för avhopp och snabba stödinsatser.
- **Närvaro/frånvaro:** Öka eller bibehålla en hög närvaro genom tydliga rutiner och snabba åtgärder vid frånvaro.

Område Väst, GY 3 innefattar programmen: EE, HV, IN, TE och har under läsåret prioriterat arbetet att förbättra APL på yrkesprogrammen. Uppföljning av frånvaro, studiebesök hos branscher för att inspirera, struktur på lektioner och stöd i form av till exempel filmade instruktioner och tydliga planeringar. Fortsatt närvarofrämjande arbete är i fokus kommande läsår.

- **Närvaro**
- **Trygga klasser** - Elever som trivs och har gott bemötande och goda relationer, grupsammansvetsade aktiviteter.
- **Ökad studiero** – ökad motivation, förbättrade studieytor och hemklassrum.
- **Tydlighet och struktur** - koppling mellan teori och praktik, övningar samt samarbete mellan ämnen.

Område Norr, GY 4 innefattar programmen: EK, VO, GL har under läsåret 24/25 prioriterat arbetet med trygghet, studiero och närvaro. Samarbete med branscher genom bland annat studiebesök har genomförts. Försök med tvålärarsystem har påbörjats för att kunna bedriva en mer flexibel undervisning med elevgrupperna. Inför läsåret 25/26 är prioriterade områden:

- **Öka närvaron** – med hjälp av närvarorutin och relationella samtal med elever
- **Öka meritvärden och genomströmning**
- **Gemensam kultur** – som främjar lärmiljön genom att lärare auskulterar hos varandra, sprider goda exempel.
- **Lärares egna mål kring undervisning** – för att se förbättringar, följs upp på resultat och utvecklingssamtal.

Forslundagymnasiet (FO)

Forslundagymnasiet är det minsta gymnasiet inom UGS med elever från hela övre Norrland och läsåret 2024/2025, gick 225 elever på Naturbruksgymnasiet tre inriktningar samt på Byggprogrammets inriktning Mark- och anläggning. Forslunda deltar i Up2 projektet ökad närvaro.

Under läsåret 24/25 har rektorerna tillsammans med sin personal arbetat tillsammans för att ta fram gemensamt vad som kännetecknar en bra skola och de tre delarna är:

Undervisning i fokus – Vi är en skola med tydligt fokus på elevernas mål och måluppfyllelse. Vi tror på elevens förmåga att lyckas och har fokus på att utveckla undervisningen så att så många elever som möjligt lyckas med sina studier.

Trygghet och trivsel – Ingen elev presterar bra om den känner sig otrygg och inte trivs på skolan. Vi ska hjälpa eleverna att sätta realistiska målsättningar så att de mår bättre. Vi tror på tidig upptäckt runt elever som har problem. Vi ska ha en organisation som snabbt kan identifiera, följa upp och åtgärda problem på individ, grupp och organisationsnivå.

Struktur, ordning och reda – Att arbeta på Forslunda innebär att vi ska ha ordning och reda på våra rutiner och riktlinjer och ha system som stöttar lärarna och övrig personal att kunna ägna så mycket tid som möjligt åt elevernas lärande.

Maja Beskowgymnasiet (MB)

Maja Beskowgymnasiet innefattar Maja Beskowgymnasiet, Språkintröskning och Umeå Elitidrottsgymnasium. Tillsammans har de tre enheterna läsåret 2024/2025, 803 elever. Endast två elever har avbrutit sina studier under pågående läsår.

Maja Beskowgymnasiet har under läsåret utvecklat skolans grundvärden för att skolan ska vara framgångsrik med avseende på elevernas trygghet, trivsel och måluppfyllelse. De kulturbärande grundvärden hålls fast vid och repeteras vid varje APT.

På Maja Beskowgymnasiets alla enheter har **närvaro** och **studiero** varit i fokus under läsåret 24/25 och det arbetet kommer att fortsätta vara prioriterat nästa läsår. Tidig upptäckt av elever med utmaningar är av vikt att identifiera för att organisera insatser och följa upp behov hos enskilda elever, undervisningsgrupper och klasser.

Lärandet är i fokus och arbete med att synliggöra elevens fulla potential och utmana eleven att nå längre än vad den själv trodde var möjligt. Analys och utveckling av undervisning samt stöd till de som inte klarat en kurs har bidragit till att öka genomströmningen.

Ett identifierat problem under läsåret 24/25 är gymnasieelevers svårighet att ta till sig långa texter. Under läsåret 25/26 kommer hela Maja Beskowgymnasiet att genomföra ett läsprojekt där alla elever under samma tidsperiod (två veckor) kommer läsa samma bok i början av varje lektion. Vid slutet av perioden kommer författaren på besök till skolan och kommer hålla en föreläsning.

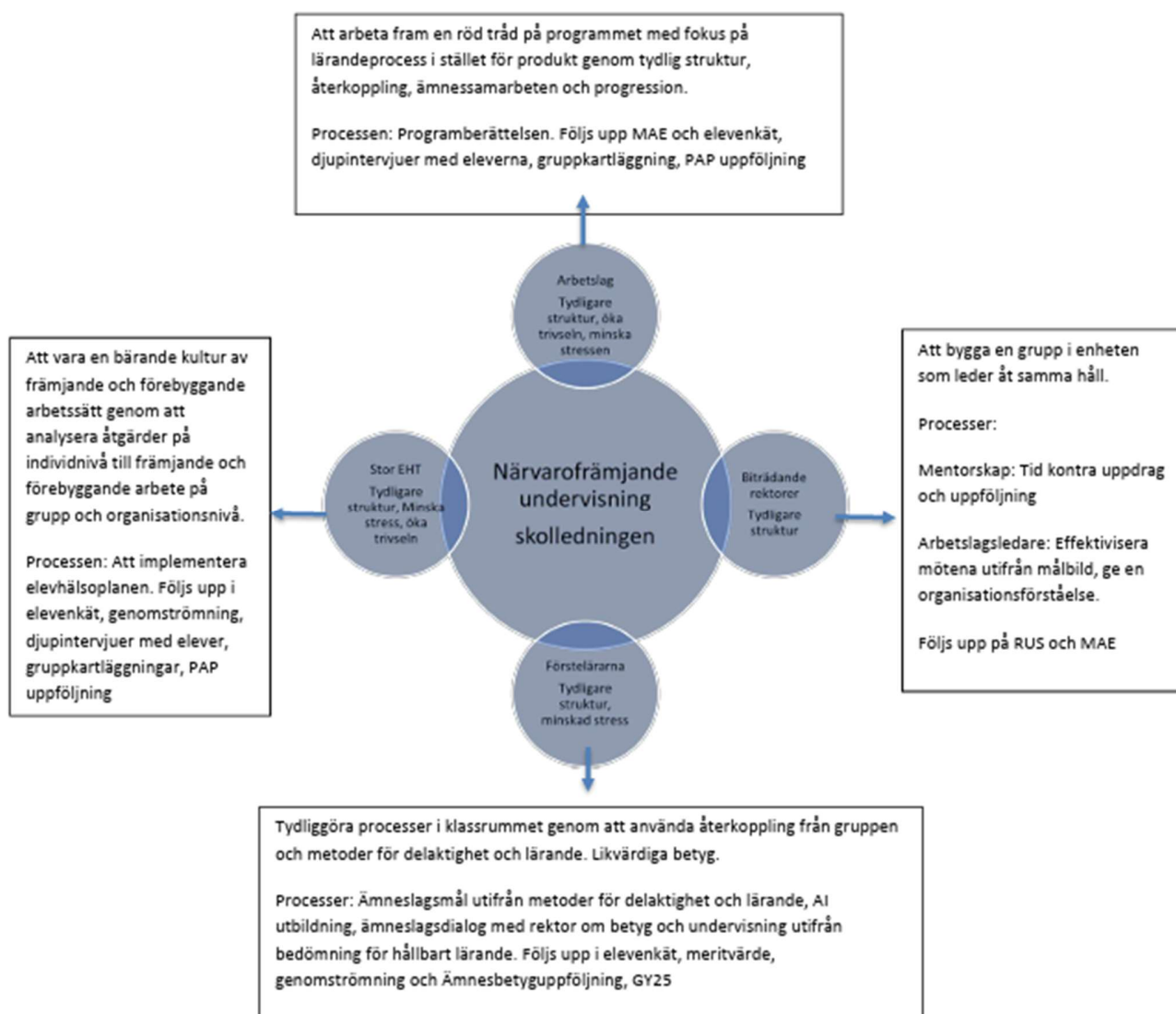
Midgårdsskolan (MD)

Midgårdsskolan har 797 elever läsåret 2024/2025. Skolan har en annan struktur, "Midgårdsmodellen", än de andra gymnasieskolorna. Midgårdsmodellen innebär att eleverna läser färre ämnen varje termin men med dubbel fart. Skolans gemensamma mål är; tydligare struktur, minskad stress, ökad trivsel och ökad delaktighet. Frånvaro är ett prioriterat område

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

och arbetet sker genom att öka mervärdet på lektionerna genom närvarofrämjande undervisning. Midgårdsskolan har utgått från Linda Hiltunens avhandling *Lagom perfekt. Erfarenheter av ohälsa bland unga tjejer och killar* och SOU-utredningen *Saknad! Uppmärksamma elevernas frånvaro och agera*, när aktiviteter tagits fram för att främja närvaro och minska den subjektivt upplevda ohälsan. Detta görs genom att systematiskt följa upp all frånvaro och för att det ska fungera, måste eleven ha en social tillhörighet som innebär att de är saknade vid frånvaro. All frånvaro behöver, följas upp och åtgärdas. Uppföljning sker på individ, grupp och organisationsnivå och alla program har egna aktivitetsplaner som följs upp under läsåret. Skolutveckling från mitten innebär att alla behöver vara delaktiga för att åstadkomma förändringar – ledningen uppifrån och ner och läraren i klassrummet nerifrån och upp.

Figur 6: Midgårdsskolans styrgrupper – Skolutveckling från mitten

Källa: Midgårdsskolans Programarbetsplan

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen inom UGS omfattar totalt 11,6 tjänster fördelat på de fyra gymnasieskolorna. SYV inom UGS ingår som en del i SYV-organisationen där även studievägledare inom grundskolan (tio tjänster) ingår. SYV-organisationen leds av en enhetschef.

Förutom samarbete med elevhälsoteam och ett nära samarbete med rektor har SYV ansvar för kontakten med handläggare inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och Arbetsförmedlingens ungdomssatsningar, i nuläget främst via projektet SamSTART⁶ och UP2.

Digitalisering

Alla elever inom UGS har tillgång till personliga digitala enheter; CB (Chromebook), PC eller Mac utifrån de behov de olika programmen har på digitala enheter samt tillgång till lärplattform Unikum. För vårdnadshavare till unga under 18 år fungerar Unikum som informationskanal. Unikum samverkar med andra befintliga tjänster, till exempel Skola24, G-Suite och Google Classroom. Google Classroom används för lektionsplanering och lektionsmaterial, det dagliga arbetet i klassrummet.

AI (artificiell intelligens) har kommit starkt under läsåret. AI-assistenter som kan hjälpa elever i olika kurser är ett bra stöd i klassrummet när läraren inte hinner hjälpa alla. Det är också ett stöd för elever som inte har föräldrar som kan hjälpa till med skolarbetet hemma. Ett förhållningssätt kring AI håller på att tas fram gemensamt av förvaltningen och skolorna. Dock är dataskyddsförordningen ett hinder och vi får inte använda AI-tjänster utan att skriva ett personuppgiftsbiträdesavtal, PUB-avtal med företaget bakom.

Under läsåret 24/25 kunde förvaltningen teckna ett PUB-avtal med RISE GPT. RISE är ett svenskt forskningsinstitut som har skapat en säker AI användning för offentlig sektor. Via RISE GPT har vår personal fått tillgång till en chatt, transkribering- och bildprogram. Från nästa läsår kan även elever få tillgång till RISE GPT. Alla chefer inom gymnasiet har tillsammans med utvalda ambassadörer från de olika gymnasieskolorna fått utbildning i RISE GPT. Ambassadörerna har träffats regelbundet under läsåret och bistått när fler vill börja använda tjänsten.

Utvecklingen inom AI området går snabbt. Inför läsåret 25/26 kommer Googles AI-tjänst Gemini och Notebook LM som ingår i vår utbildningsportal hos Google att vara tillgänglig för både personal och elever. Ett implementeringsarbete kommer påbörjas kring detta.

⁶ Ett projekt via Arbetsförmedlingen för att ge unga med funktionsnedsättning en bra övergång från skola till arbetsliv.

Under läsåret 24/25 påbörjade Skolverket arbetet med att införa digitala nationella prov (DNP). Svenska och engelska var de ämnen som skulle genomföras digitalt. Ett gediget implementeringsarbete påbörjades i samarbete mellan DoIT, utbildningsförvaltningen och skolorna. Vissa tekniska problem hos Skolverket innebar att de digitala proven stängdes ner och Skolverket beslutade att de nationella proven skulle genomföras som vanligt, det vill säga på papper. Läsåret 25/26 kommer en nystart av DNP att ske.

Figur 7: Skolverkets plan för införande av DNP

Källa: Skolverket

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att påbörja arbetet under hösten 2025 med Datadriven kommun för att effektivisera arbetet med analys. Visionen är att skapa en skola där datadrivna insikter möjliggör individanpassning – så att varje elev/ungdom möts där de är, växer där de står och når sin fulla potential. Genom att arbeta med Power Bi kommer rektor att beskriva läget på sin skola.

Säkerhetsarbete inom UGS

I dag är det två fokusområden som är målbild för vårt arbete kring säkerhetsarbetet på våra kommunala gymnasieskolor och det omfattar även vuxenutbildning och arbetsmarknad och integration. Syftet med fokusområdena är att förhindra rekrytering av unga in till kriminella nätverk och motverka allvarliga våldssituationer i skolmiljö.

En del av arbetet sker via projektet Umeå växer tryggt och säkert (UVTS) med uppföljning av de insatser som är i gång inom Umeå kommun. Under läsåret har arbete med att införliva det nya säkerhetskapitlet i skollagen som börjar gälla från ht 25 pågått. De nya förändringarna från ht-25 är följande:

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

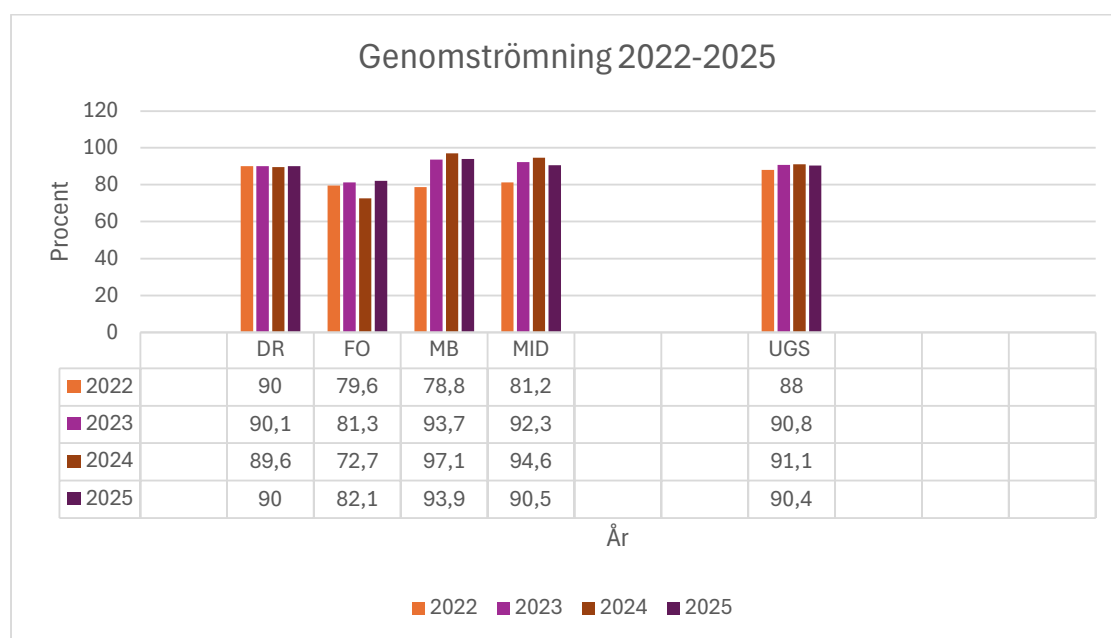
- Alla skolenheter ska ha en beredskapsplan som ska innefatta en plan hur man kan förebygga och förhindra allvarliga våldssituationer i skolmiljö.
- Huvudmannen ska vidta åtgärder för att hålla obehöriga från våra skolenheter.
- Rektor har möjlighet efter 1 juli att undersöka elevers väskor om misstanke uppstår om kränkningar, brott eller för att upprätthålla säkerheten.
- Rektor har även möjlighet att omhänderta föremål om så skulle vara nödvändigt utifrån kränkningar, brott och upprätthålla säkerheten.
- Skolenheterna har en skyldighet att polisanmäla brott som sker under skoltid och på skolenheten.

Gymnasieexamen och genomströmning över tre år

Forskning visar att en gymnasieexamen är den bästa skyddsfaktorn mot ett framtida utanförskap. Målet utgör en tydligt politiskt beslutad vision där genomströmning och förbättrade meritvärden under en längre tid varit i fokus.

I Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens verksamhetsplan och styrkort för läsåret 2024/2025 finns följande övergripande mål för gymnasiet: *Andel elever med fullföljd gymnasieutbildning inom tre år ska öka jämfört med föregående år.*

Figur 8: Jämförelse av genomströmning mellan UGS skolor.

Källa: Umeå kommun, 2025 08 05.

Genomströmningen för UGS har minskat något läsåret 24/25 men ligger kvar på ungefär samma nivå som under föregående läsår. Dock uppvisar ett flertal av skolenheterna en förbättrad genomströmning. Främst är det yrkesprogrammen som uppvisar högre genomströmning.

Programmens genomströmning och betygspoäng

De gymnasieutbildningar som presterar lägst vid jämförelse med övriga program i UGS gör störst förbättringar avseende meritpoäng och genomströmning.

Det statistiska underlaget till jämförelsen av meritpoäng och genomströmning i de olika gymnasieprogrammen som visas i figur 11 nedan kommer från Umeå kommuns elevregister Edlevo⁷. Generellt genererar låga meritvärden från grundskolan ökad andel elever som inte når en gymnasieexamen trots att gymnasieprogrammen kan visa en stark progression utifrån den genomsnittliga meritpoängen. Liksom tidigare år finns en stor spridning mellan såväl gymnasieskolornas som programmens genomströmning och betygspoäng.

Yrkesprogrammen inom UGS förbättrar sitt betygsresultat från grundskolans betyg till gymnasiets slutbetyg. De teoretiska programmen har en fortsatt nedgång med sämre resultat än på grundskolan, med vissa undantag till exempel på Maja Beskow där NA, TE och Elit TE får högre avgångsbetyg än grundskolebetyg, likaså ES på Midgård. Meritpoängen är särskilt betydelsefull för elever när de ska söka vidare till högre studier. Högre meritvärde ger bättre konkurrensmöjligheter till attraktiva högskoleutbildningar.

Genomströmningen på gymnasieprogrammen har minskat inom UGS detta år och färre elever får en gymnasieexamen i år. Lsåret 24/25 är det färre gymnasieprogram som har 100 procents genomströmning⁸. Undantag finns och VF och GL visar för tredje året i rad 100 procents genomströmning tillsammans med följande program som i år har 100 procent genomströmning; HV, VO, ES Dans och Elit BF, NA och TE.

Ett antal program ligger mellan 90–98 procents genomströmning, ett gott resultat, men det finns också ett tiotal program som befinner sig mellan 74–90 procents genomströmning. Det innebär att mellan 10–25 procent av eleverna saknar gymnasieexamen. Här behöver arbetet fortsätta med att öka andel elever som får sin gymnasieexamen. De som får examen på dessa program har ett ökat meritvärde jämfört med grundskolan och det är positivt. Vi vet att om eleverna är närvarande är det lättare att sätta in förebyggande och främjande åtgärder för att stödja studierna. Under läsåret 25/26 kommer ökad närvaro vara fokus på alla skolenheterna för att arbeta mot ökad genomströmning och betygspoäng.

⁷ Till skillnad från det resultat som redovisas i styrkortet som kommer från SKR Kolada för att möjliggöra en jämförelse med liknande kommuner som Umeå.

⁸ Källa genomströmning Umeå kommuns elevregister (även fjärdeårselever ingår).

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Figur 9: UGS-program: jämförelse av genomströmning, meritvärde och grundskolebetyg läsåren 22/23, 23/24 och 24/25.

Rektorsenhet/Program	Antal avgång selever	Index GR Medel av meritvärdet från Grundskolan (Delat med	Genomsnitt ligt betyg viktat mot lästa poäng	Andel elever med Examensbe vis = Genomströ mning	Antal avgång selever	Index GR Medel av meritvärdet från Grundskolan (Delat med 17	Genomsnittli gt betyg viktat mot lästa poäng	Andel elever med Examensbevi s = Genomström ning	Antal avgång selever	Index GR Medel av meritvärdet från Grundskola n	Genomsnittli gt betyg viktat mot lästa poäng	Andel elever med Examensbe vis = Genomströ mning
	2023	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2025
Alla (enheter UGS total)	1059	14,58	14,38	90,8%	1141	14,76	14,37	91,1%	1199	14,34	14,18	90,4%
DRAGONSKOLAN	584	13,95	13,86	90,1%	633	14,49	14,09	89,6%	703	14,06	13,78	90,0%
Dragonskolan BA	54	11,71	13,15	92,6%	58	12,39	13,42	93,1%	56	11,24	13,44	94,6%
Dragonskolan BF	52	11,49	10,96	71,2%	31	12,38	12,06	77,4%	44	11,10	10,98	86,4%
Dragonskolan EE	48	13,00	13,99	95,8%	59	13,25	14,04	96,6%	58	13,29	14,19	98,3%
Dragonskolan EK	92	15,22	13,92	90,2%	110	16,21	14,68	91,8%	113	14,98	13,59	86,7%
Dragonskolan GL	35	11,29	14,30	100,0%	27	12,86	13,89	92,6%	31	12,29	14,06	100,0%
Barn- och fritidsprog.	8	11,65	14,08	100,0%	4	11,88	12,79	100,0%	0			
Föräldring- och serviceprog.									6	13,60	15,13	100,0%
Fordons- och transportprog.	6	10,71	13,75	100,0%	5	14,38	15,84	100,0%	10	12,35	13,99	100,0%
Handels- och adm.prog.	7	11,07	14,71	100,0%	7	12,02	13,23	85,7%	0			
Industri tekniska prog.	0				2	10,44	11,98	100,0%	7	11,09	13,36	100,0%
Restaurang- och livsmedelsprog	8	13,73	15,25	100,0%	4	13,68	14,40	100,0%	0			
Vård- och omsorgsprog.	6	8,38	13,39	100,0%	5	13,62	14,10	80,0%	8	12,28	13,94	100,0%
Dragonskolan HV	31	14,77	15,54	96,8%	0				29	15,00	16,05	100,0%
Frisör gymnasiet Dragonskolan					14	14,13	14,49	92,9%	0			
Stylist gymnasiet Dragonskolan					13	13,07	14,41	100,0%	0			
Dragonskolan IN	18	10,19	12,64	94,4%	16	10,33	12,77	100,0%	22	10,48	12,14	77,3%
Dragonskolan NA	54	16,52	14,49	74,1%	77	15,74	14,02	75,3%	44	16,53	14,22	84,1%
Dragonskolan SA	94	15,01	14,05	95,7%	96	14,91	14,11	88,5%	117	15,16	14,26	93,2%
Dragonskolan TE	67	15,83	14,71	94,0%	58	16,00	14,74	89,7%	65	15,45	14,86	93,8%
Dragonskolan VF	12	12,87	13,71	100,0%	12	13,26	14,21	100,0%	12	12,60	13,49	100,0%
Dragonskolan VO	27	12,49	14,83	85,2%	16	13,26	14,79	93,8%	31	12,66	13,35	74,2%
Idrottsgymnasiet Dragonskolan					46	14,85	14,33	91,3%	81	14,92	13,46	84,0%
Barn- och fritidsprog.					9	12,99	13,37	88,9%	5	11,44	12,89	80,0%
Ekonomiprogram					16	14,92	13,97	93,8%	29	15,41	13,04	79,3%
Naturvetenskapsprog.					9	17,76	16,98	100,0%	15	16,28	13,68	80,0%
Samhällsvetprog.					12	13,96	13,52	83,3%	32	14,38	13,82	90,6%
FORSLUNDAGYMNASIET	48	12,38	13,36	81,3%	66	12,08	12,61	72,7%	67	11,77	12,89	82,1%
Forslundagymnasiet	48	12,38	13,36	81,3%	66	12,08	12,61	72,7%	67	11,77	12,89	82,1%
Bygg- och anläggningsprog.	14	10,99	11,91	78,6%	21	11,03	11,51	85,7%	22	10,00	11,32	90,9%
Naturbruksgrog.	34	12,95	13,96	82,4%	45	12,58	13,13	66,7%	45	12,63	13,66	77,8%
MAJA BESKOWGYMNASIET	207	15,75	15,00	93,7%	238	15,57	14,70	97,1%	229	15,25	14,89	93,9%
Maja Beskow gymnasiet GY	72	15,30	14,08	86,1%	113	15,25	14,11	94,7%	102	14,28	14,63	87,3%
Restaurang- och livsmedelsprog	0								24	12,14	12,70	70,8%
Ekonomiprogram	19	13,60	11,18	63,2%	45	14,37	12,90	95,6%	33	14,59	14,08	97,0%
Naturvetenskapsprog.	19	17,47	16,61	94,7%	28	17,37	15,57	92,9%	20	16,22	17,08	85,0%
Teknikprogrammet	34	15,11	14,29	94,1%	40	14,80	14,44	95,0%	25	14,51	15,25	92,0%
Umeå Elitidrottsgymnasium	135	15,98	15,49	97,8%	125	15,86	15,24	99,2%	127	16,05	15,10	99,2%
Barn- och fritidsprog.	29	13,45	14,37	96,6%	33	13,98	15,07	100,0%	23	14,19	14,96	100,0%
Ekonomiprogram	59	15,86	14,97	98,3%	61	15,76	14,48	100,0%	74	15,78	14,48	98,6%
Naturvetenskapsprog.	32	18,34	17,71	100,0%	23	18,18	16,78	95,7%	20	18,80	17,31	100,0%
Teknikprog.	15	16,49	15,00	93,3%	8	17,81	17,22	100,0%	9	16,44	15,71	100,0%
MIDGÅRDSSKOLAN	220	15,67	15,38	92,3%	204	15,52	15,42	94,6%	200	15,17	15,22	90,5%
Midgårdsskolan ES	137	15,31	15,51	94,9%	115	14,62	15,05	93,9%	123	14,56	15,17	90,2%
Midgårdsskolan ESBIL	29	15,21	14,84	86,2%	26	15,55	16,67	100,0%	33	14,61	15,04	90,9%
Midgårdsskolan ESDAN	7	14,66	15,20	85,7%	9	14,07	15,41	100,0%	7	16,07	16,50	100,0%
Midgårdsskolan ESEST	30	14,54	14,15	96,7%	28	14,93	14,62	96,4%	22	13,46	14,36	95,5%
Midgårdsskolan ESMUS	57	15,67	16,35	98,2%	41	14,17	14,10	85,4%	47	15,12	15,65	89,4%
Midgårdsskolan ESTEA	14	16,02	16,57	100,0%	11	13,86	15,55	100,0%	14	13,51	14,44	78,6%
Midgårdsskolan NA	25	16,25	15,15	88,0%	29	17,15	15,72	100,0%	29	17,18	16,01	93,1%
Midgårdsskolan SA	58	16,26	15,15	87,9%	60	16,43	15,97	93,3%	48	15,52	14,89	89,6%

Källa: Umeå kommuns elevregister

Genomströmningssiffrorna är svåra att hitta orsaker till. Det kan vara så att vissa program har fler elever som har hög frånvaro som i sin tur gör det svårt att klara sin gymnasieutbildning på tre år. Både när det gäller meritvärden och genomströmning arbetar rektorer och lärare aktivt med stöd till elever som behöver det för att fler elever ska ta examen.

Strategiområden

UGS har tre strategiområden; *förbättrade studieresultat*, *attraktiv utbildning* och *likvärdig utbildning*. Resultatet från läsåret 24/25 visar att *förbättrade studieresultat* har ett försämrat resultat både vad gäller genomströmning som betygspoäng. Resultaten från läsåret 24/25 är fortfarande på en bra nivå men det är oroväckande att siffrorna sjunker. En viss korrelation till ökad frånvaro kan finnas.

Inom strategiområdet *attraktiv utbildning* ser vi läsåret 24/25 en minskning att få sitt förstahandsval från 83,9 procent till 81,4 procent. Elevkullarna har ökat och har lett till att gymnasieskolorna är välfyllda. Det kan också vara orsak till att färre elever 76,9 procent (två procentenheter färre) valt en kommunal gymnasieskola. Positivt är att andel elever som valt att börja ett yrkesprogram hösten 2024 är fler än föregående läsår. 2023 var det 36,7 procent som påbörjade en yrkesutbildning inom UGS och hösten 2024 ökade siffran till 38,2 procent.

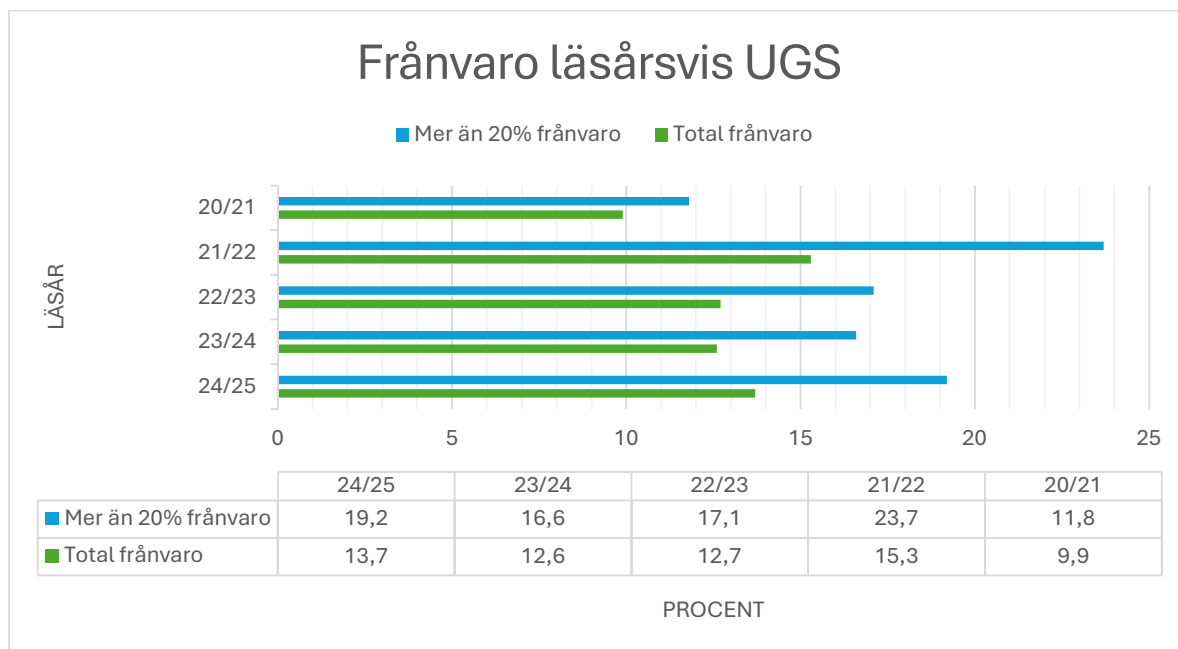
Strategiområdet *ökad likvärdighet* utgör hösten 2024 underrepresenterat kön på yrkesprogram 20,8 procent en positiv ökning med drygt en procentenhet från föregående läsår. Under läsåret har också representation av företag på programråd ökat samt kvalitetssäkrade platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) sammanställts och presenterats för nämnden. Inom flera yrkesprogram ges eleverna möjlighet att göra fler APL-veckor än vad skollagen kräver. Det här är ett resultat av det goda samarbete som finns mellan skolornas yrkesprogram och företag och branscher.

Frånvaro och avhopp

Mål i Styrkort: Andelen elever med mer än 20 procents frånvaro ska minska.

Frånvaro i skolan påverkar genomströmning och betygspoäng. Ökad närvaro är ett prioriterat mål från såväl kommunfullmäktige som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Det finns en tydlig trend att frånvaron generellt ökar för varje årskurs vilket är oroväckande då den äldre elevgruppen närmar sig yrkeslivet. Rektor ansvarar för att en utredning kring frånvaro görs och att den dokumenteras i Pro Renata. Figur 10, visar hur frånvaro över 20 procent och total frånvaro har sett ut de senaste läsåren inom UGS.

Figur 10: UGS frånvaro totalt och mer än 20 procents frånvaro över tid.

Källa: Skola 24, Umeå kommun, juni 2025.

Frånvaron ökade under pandemiåren men har minskat under de senaste åren. Tyvärr ser vi en ökning av frånvaron, både totalt och mer än 20 procents frånvaro och det är oroväckande. De enheter som ingår i UP2 projektet visade föregående läsårs alla en minskad frånvaro. Läsåret 24/25 är det tre av de fem enheter som deltar i projektet som fortsatt har förbättrad närvaro och det är positivt. Det finns goda erfarenheter från projektet, som kommer pågå även ht-25, och ett arbete med att sprida arbetssättet till fler program inom UGS kommer att påbörjas läsåret 25/26. Ökad närvaro kommer vara ett prioriterat område på alla gymnasieskolor läsåret 25/26.

Under läsåret har de rutiner som finns inom UGS, gällande frånvarohantering, utredning och anmälan till rektor vid ökad frånvaro, uppdaterats som en del i UP2 projektet. Frånvaro förs i skola 24 i samband med varje lektion. Vårdnadshavare till ej myndiga elever som är

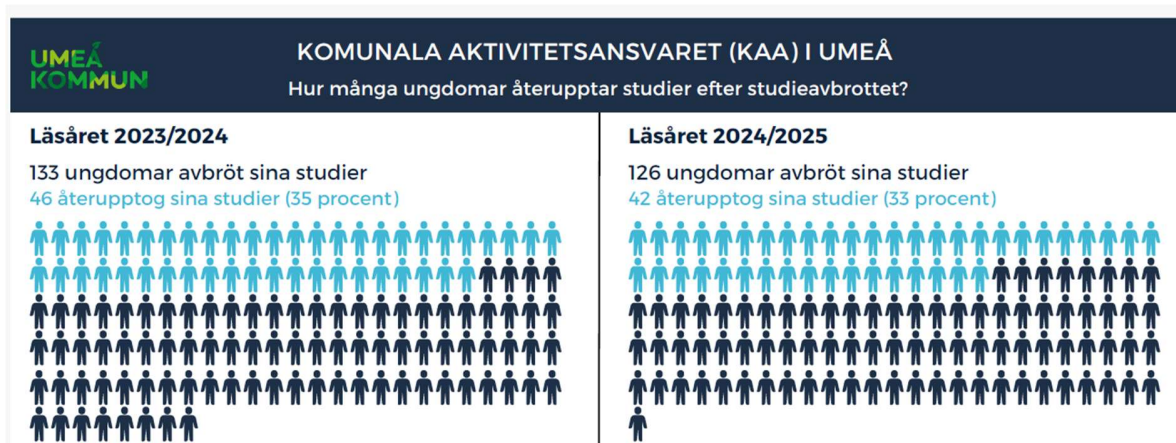
frånvarande ska få en avisering dagligen vid all frånvaro. Alla enheter kommer arbeta än mer aktivt med att öka närvaron under nästa läsår.

Studieavbrott

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ansvarar för de ungdomar skrivna i Umeå kommun i ålder 16 år tills de fyller 20 år som varken studerar eller arbetar. Arbetet som bedrivs på KAA syftar till att i första hand få ungdomarna att återuppta sina gymnasiestudier och i andra hand få en annan sysselsättning. Orsaker till studieavbrotten varierar men olika former av psykisk ohälsa anges av mer än 40 procent.

Läsåret 2024/2025 ser vi att några färre ungdomar avbröt sina studier. En av orsakerna till de förbättrande siffrorna kan vara den medvetenhet som UP2 projektet har bidragit till, både vad gäller avbrott som närvarofrämjande arbete. Figur 11 visar hur många som avbröt sina studier läsåret 24/25 i jämförelse med föregående läsår. Något färre har återupptaget sina studier igen hösten 2025 än föregående år.

Figur 11: Antal elever skrivna i Umeå som är inrapporterade till KAA.

Källa: Umeå kommun Edlevo, KAA

Erfarenheterna visar att det är viktigt att den här målgruppen fortsätter vistas i skolliknande miljö, till exempel hos Framtidsverkstan, en del av KAA, som rustar och förbereder för en tillbakagång till studier. De som haft en insats och varit delaktig i aktiviteter hos KAA har en högre återgång till studier jämfört med den grupp som saknat aktiviteter. Genom att vistas i ett socialt sammanhang ser vi att risken att bli hemmasittande minskar.

Vid vårterminens slut 2025 var cirka 454 ungdomar registrerade i det kommunala aktivitetsansvaret och av dessa hade 77,8 procent minst en startad åtgärd. Av de som avbröt sina studier under läsåret 24/25 deltog 54 procent i en åtgärd och 47 procent av dessa elever

återupptog sina studier. Ju fler aktiviteter och åtgärder ungdomen deltar i desto större chans att studierna återupptas igen.

Det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet

Elevhälsans arbete

Elevhälsan inom UGS arbetar i tvärprofessionella team. Utgångspunkt för allt elevhälsoarbete är det förebyggande och främjande arbete som börjar i klassrummet i samarbete med pedagoger, elever och deras vårdnadshavare. Elevhälsoteamen består av skolsköterska, kurator, specialpedagog/speciallärare, ofta elevkonsulent samt studie- och yrkesvägledare. Skolläkare och skolpsykologer finns tillgängliga. På alla gymnasieskolor är det rektor eller biträdande rektor som leder elevhälsoteamsarbetet och träffar elevhälsoteamen och mentorer regelbundet för att följa upp elevernas studiesituation, utvärdera samt planera för nya insatser.

På skolenheterna arbetar elevhälsan nära eleverna och kunskap om elevens samt elevgruppens styrkor och behov står i fokus. Här deltar elevhälsan i rektors systematiska kvalitetsarbete och utifrån analys fattar rektor beslut om insatser och fortbildning för personal och elever, vilken sedan genomförs tillsammans med elevhälsan. Dessa insatser, som rektor beslutar, kan beröra till exempel ungdomars alkoholvanor, ungas relationer, sex och samlevnad, unga i kriminalitet, allas lika värde, machokulturer samt hedersrelaterat våld och förtryck. En insats kan omfatta temadagar, föreläsningar, ämnesintegrerat arbete för elever samt fortbildning för personalen.

Gymnasieskolornas elevhälsa bedriver aktiv samverkan med flertalet aktörer. Däribland ungdomsmottagningen, fältgruppen, ingången samt tidiga insatser unga och barn – och ungdomspsykiatrien med syftet att bevara och utveckla samarbetsrutiner på organisatorisk nivå, inom till exempel fortbildning och erfarenhetsutbyten. Samarbetspartners inkluderar även exempelvis socialtjänst och polis, på såväl operativ som strategisk nivå.

Det är viktigt att vara medveten om att elevhälsans uppdrag i skolan inte är vårdande utan att arbeta förbyggande och hälsofrämjande med utgångspunkt från det salutogena, det friska. I centrala elevhälsans uppdrag ligger även att formulera handlingsplaner för Umeå gymnasieskola (UGS). Elevhälsan utbildar sig kontinuerligt inom dessa områden samt säkerställer spetskompetens genom att ingå i som representanter inom exempelvis länsstyrelsens expertgrupp för hedersrelaterat våld och förtryck. Kränkingsärenden följs upp och elevhälsan bidrar till analys på såväl organisationsnivå som enhetsnivå.

De utmaningar som lyfts fram i skolans pedagogiska verksamhet är ofta kopplade till skolfrånvaron. Skolfrånvaron är fortsatt hög och arbete med att öka skolnärvaron pågår kontinuerligt.

Inför erbjudande om hälsoamtal med skolsköterskan ges elever i årskurs 1 möjlighet att svara på en hälsoenkät. Lsåret 24/25 började 1 400 elever gymnasiet i årskurs 1 varav 71 procent svarade på hälsoenkäten.

Elevhälsan har i elevenkäten generellt höga indexvärden. Många program rapporterar också höga medelvärden för frågan "Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår?", med procentsatser på 40–60% som svarar "Helt och hållet" eller "Till stor del".

Elevenkäten

Varje år i februari genomförs elevenkäten som utgår från de frågor Skolinspektionens enkät har och därigenom kan resultatet jämföras på riksnivå.⁹ I år (2025) var svarsfrekvensen något lägre än föregående år och deltagandet har minskat från 79,4 procent till 75,5 procent.

Bilaga 1–3 visar elevenkätens övergripande resultat och som diagrammen visar har UGS stabila eller marginellt förbättrade resultat jämfört med föregående år.¹⁰

Inflytande och delaktighet

I gymnasie- och vuxenutbildningens nämndens styrkort finns det övergripande målet: "Upplevelse av inflytande och delaktighet i elevers lärande ska öka." Till målet finns ett antal resultatmått kopplade som redovisas i styrkortet.

Mål i Styrkort: Andelen elever som känner att de kan påverka sin skola genom klassråd, elevråd, föreningar eller motsvarande ska öka.

Figur 12 visar låga resultat på inflytande på arbetsformer och att kunna påverka genom att delta i klassråd och elevråd men har förbättrats sedan föregående år. På alla skolor genomförs klassråd regelbundet och de frågor som rör programmet lyfts vidare till Program forum där elevrepresentanter från alla årskurser träffar rektor och diskuterar programgemensamma frågor. Frågor som rör hela skolan lyfts till Skolforum där alla skolans program deltar. Det här ett utvecklingsområde för alla skolor inom UGS. Fler elever behöver känna att de kan vara delaktiga och ha inflytande på sin skolgång.

Inflytande har genomgående låga medelvärden. Till exempel frågan "Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?" har låga medelvärden.

⁹ UGS resultat har anpassats till Rikets värde med så kallade *p-värden* från Skolinspektionen enkät 2023 därav jämförelse med Riket 2023.

¹⁰ Stress ska även redovisas men i 2024 års enkät kom inte frågan med.

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Figur 12: Elevers upplevelse av möjligheten att påverka lektioner samt påverka via klassråd och elevråd.

Elevenkät 2024	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Inflytande	5,6	6,2	5,3	5,9

Elevenkät 2025	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Inflytande	5,6	6,1	5,4	6,2

Källa: Elevenkät 2025.

Årligen genomförs även elevskyddsombudsutbildningar för elevrepresentanter från alla skolor.

Trygghet och trivsel

Mål i Styrkort: Index för elevers upplevda trygghet i skolan ska öka jämfört med föregående mätning (genomsnittligt värde "trygg i skolan" - "trygg i min klass").

Område trygghet har konsekvent de högsta indexvärdena över alla program och år, vilket indikerar en mycket positiv uppfattning om tryggheten i skolan. I många fall ligger medelvärdet för "Trygghet" på 8,7 eller högre. Frågor som "Känner du dig trygg i skolan?" får också mycket höga andelar positiva svar, med upp till 100% som känner sig helt trygga. Även frågan "Känner du dig rädd för någon lärare eller annan vuxen i skolan?" får mycket höga andelar positiva svar (dvs. "Aldrig" eller "Sällan").

Årets resultat av upplevd trygghet är något lägre än förra året med 8,7 procent mot fjolårets 8,9 procent men resultatet är fortsatt mycket bra. Upplevelsen av att känna trygghet i skolan är högre jämfört med Rikets 8,4 procent. Tjejer och elevgruppen som inte identifierar sig som vare sig kille eller tjej upplever en något högre nivå av rädsla och otrygghet på en generell nivå än killar.

De program som noterat särskilt låga resultat inom dessa frågor har följt upp upplevelsen av trygghet ytterligare med kompletterande enkäter och fokusintervjuer. Elevhälsan har frågat eleverna om de känner sig trygga på skolorna och det gör de allra flesta av eleverna även när det varit oroligheter på skolorna.

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Figur 13: Elevers upplevda trygghet UGS 2023.

Elevenkät 2024	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Trygghet	8,5	9,1	7,5	7,9

Elevenkät 2025	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Trygghet	8,5	9	7,5	7,8

Källa: Elevenkät 2025.

Frågan "Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig?" har också relativt låga medelvärden (där ett högt medelvärde innebär att det *ofta* är stökigt, vilket är negativt). Detta indikerar att en betydande andel elever upplever att det är stökigt under lektionerna, vilket påverkar deras koncentration.

Figur 14: Elevers upplevelse av studiero.

Elevenkät 2024	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Studiero	6,8	7,1	6,3	6,6

Elevenkät 2025	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Trygghet	8,5	9	7,5	7,8

Källa: Elevenkät 2025.

I juli 2022 kom ny lagstiftning rörande trygghet och studiero med utökade bestämmelser som gäller skolpersonals möjligheter att omhänderta föremål, ingripa fysiskt och vidta disciplinära åtgärder. Trygghet och studiero kan vara avgörande för hur eleverna lyckas med att nå målen för utbildningen. Enligt skollagen ska alla elever ha en trygg och stödjande skolmiljö.

Ofta har "Studiero" lägre indexvärden jämfört med "Trygghet" och "Elevehälsa". Studiero når inte upp till samma höga siffra som trygghet utan ligger på 6,9 procent mot Rikets 6,3 procent. Elevers inflytande och arbetet med skolans värdegrund är viktiga delar att fortsätta arbeta systematiskt med för att få både trygghet och studiero något som gymnasieskolorna prioriterar.

Diskriminering och kränkande behandling

Frågeområdet Förhindra kränkningar har ofta de lägsta indexvärdena bland kategorierna; *Studiero*, *Trygghet*, *Förhindra kränkningar* och *Elevhälsa*. Flera program visar på låga värden. Skillnad finns också utifrån hur man identifierar sig. Det här är också ett prioriterat område på programmen.

Under läsåret 2024/2025 har anmälningar rörande kränkande behandling som inkommit till huvudman via anmälningssystemet ökat men fortfarande är nivån låg och det finns trots fler anmälningar sannolikt ett mörkertal.¹¹ Elevenkätens resultat är bättre än Rikets 6,0 jämfört med UGS 6,7 procent. Information till elever om hur anmälningar görs, kunskap om vilka rättigheter man har som elev samt delaktighet i utformandet av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling kan göra att fler anmäler kränkande behandling och/eller diskriminering.

Figur 12: Bemötande lärare/elever och förhindrande av kränkningar.

Elevenkät 2024	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Bemötande - lärare	8,1	8,2	7,2	8,4
Bemötande - elever	7,6	8,2	7,5	7,9
Förhindra kränkningar	6,4	7,1	6	6,2

Elevenkät 2025	Tjej	Kille	Identifierar varken som tjej eller kille	Vill ej ange
Bemötande lärare	8,2	8,1	7,6	7,9
Bemötande elever	7,4	7,9	7,3	7,7
Förhindra kränkningar	6,4	7,1	5,3	6,8

Källa: Elevenkät 2025.

¹¹ 48 anmälningar 2023/2024, åtta fler än föregående läsår.

Rektorerna arbetar aktivt för att minska kränkande särbehandling och diskriminering och i deras kvalitetsrapporter framkommer bland annat följande insatser; *Den goda skolstarten, Vuxennärvaro och goda relationer och Samverkan med elevhälsa*. Elevhälsan arbetar tillsammans med pedagoger i värdegrunds- och likabehandlingsfrågor utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Varje skolenhet har en likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling som rektor ansvarar för. Värdegrund ska utifrån skolans styrdokument genomsyra all verksamhet. I läroplanen för Gy11 framkommer att alla tendenser till diskriminering och kränkande behandling ska motverkas samt bemötas med kunskaper och insatser. Positivt är också att antal kränkningsanmälningar har ökat. Det visar att den information hur man anmäler kränkningar har gett resultat. Det möjliggör också arbete med att förebygga och åtgärda kränkningar.

För att bättre kunna följa vilken typ av kränkning som skett har följande faktorer lagts till i anmälningsformuläret under rubriken "trakasserier/diskriminering": etnicitet, funktionsnedsättning/bristande tillgänglighet, kön, könsidentitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning samt ålder. Inför återslag till nämnd har inrapporterade ärenden med faktor etnicitet och religion analyserats.

Skolorna arbetar regelbundet med att stärka kunskapsnivån inom hedersrelaterat våld och förtryck. För elever ingår utbildning i ämnet i ordinarie undervisning. En inventering av ytterligare insatser och uppföljning av dessa kommer att genomföras med rektorer. Personalens kompetens kommer att kartläggas och fortbildningsbehovet behandlas inom rektorsgruppen i samband med revidering av handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck. En generell kompetenshöjande insats för all personal inom gymnasiet planeras till vårterminen 2026.

Läsåret 24/25 års summering av områdeschef

För UGS är det fortsatt en stor utmaning att förbättra genomströmning och meritvärden på alla gymnasieprogram samt öka närvaron. Läsåret 2024/2025 visar en vikande trend i andel elever som når gymnasieexamen och vi ser även en svag nedgång i meritvärden. Det rör sig om små förändringar men ändå avvikelser som nu analyseras på program och klassnivå.

Det är viktigt att följa utvecklingen på program med såväl låga intagspoäng som för program med höga intagspoäng och inte enbart titta på genomsnittliga siffror. Inom UGS utmärker sig yrkesprogrammen med höga förädlingsvärden (eleverna förbättrar sina betyg).

En annan utmaning är att antalet elever som inte är godkända från grundskolan och går på något av våra introduktionsprogram ökar. I takt med att konkurrensen om platser på de nationella programmen har ökat ser vi en markant ökad risk för utslagning av de elever som har lägst meritvärden och/eller inte har full behörighet från grundskolan. Antalet IMV-platser har minskat och genomsnittliga meritvärdet för att bli antagen på ett nationellt program har generellt stigit.

En tredje utmaning är frånvaron som fortsatt är för hög och under läsåret 2024/2025 ökade den på merparten av våra nationella program inom UGS. Med utgångspunkt i det plausibla antagandet att om eleverna är i skolan har pedagoger och elevhälsa möjlighet att stötta elever i deras lärande ser vi att målen och utmaningarna ovan är länkade till närvarofrågan. Utmaningen med elevers närvaro är ett gemensamt utvecklingsområde för alla skolor och program och med de positiva erfarenheterna från UP2 (där vi såg sjunkande frånvaro på 3 tre av fem ingående enheter) kommer flera gemensamma kompetenshöjande insatser genomföras under kommande läsår.

Umeå kommunala gymnasieskolor är fortsatt mycket populära. Nära 80 procent av upptagningsområdets unga väljer någon av UGS gymnasieskolor och andel av lärarna som har lärarlegitimation är högst av alla jämförbara kommuner i SKR:s jämförelser. Yrkesprogrammen har ett väl inarbetat samarbete med branscherna som möjliggör bra APL-platser för våra yrkeselever.

Elevenkäten 2025 visar generellt höga värden och ligger över rikets medel i alla kategorier. Eleverna är nöjda med sin skola och utbildning. På skolenheterna jobbar rektorerna med detaljerad uppföljning av elevenkäten eftersom variationerna mellan olika klasser på samma program kan vara signifikanta.

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Bilaga 1

Resultat elevenkät UGS i jämförelse med Riket

UGS

Antal svar: 2869 | Antal elever: 3799 | Svarsfrekvens: 75,5%

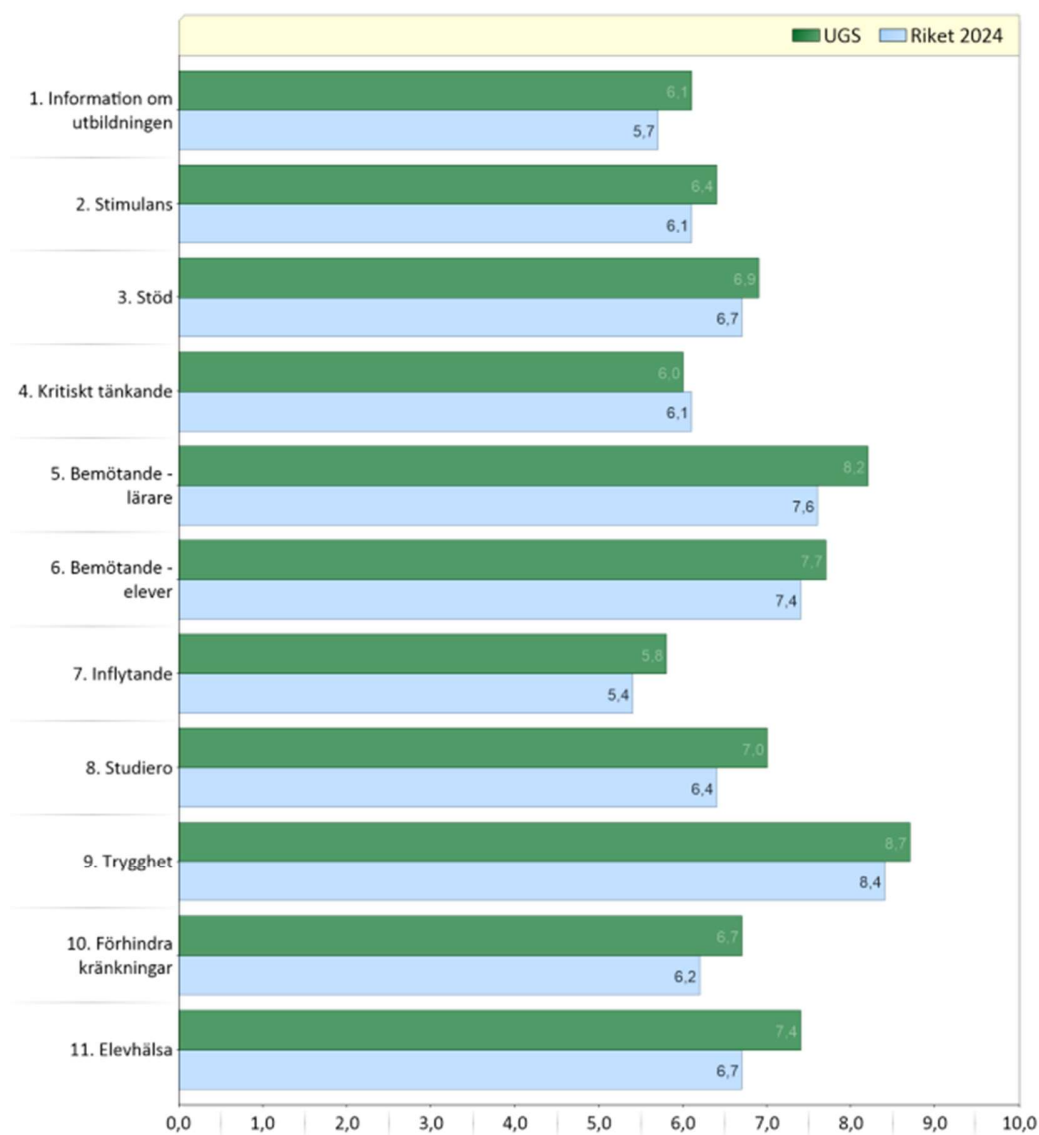
Resultat redovisat per frågeområde - diagram

Diagram med indexvärde (0-10) för respektive frågeområde. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

Ljusgrön stapel: Aktuell skola

Grön stapel: UGS

Blå stapel: Riket 2024

Källa: Elevenkät UGS 2024

Bilaga 2

Diagram över UGS resultat på elevenkäten uppdelat på kön 2025.

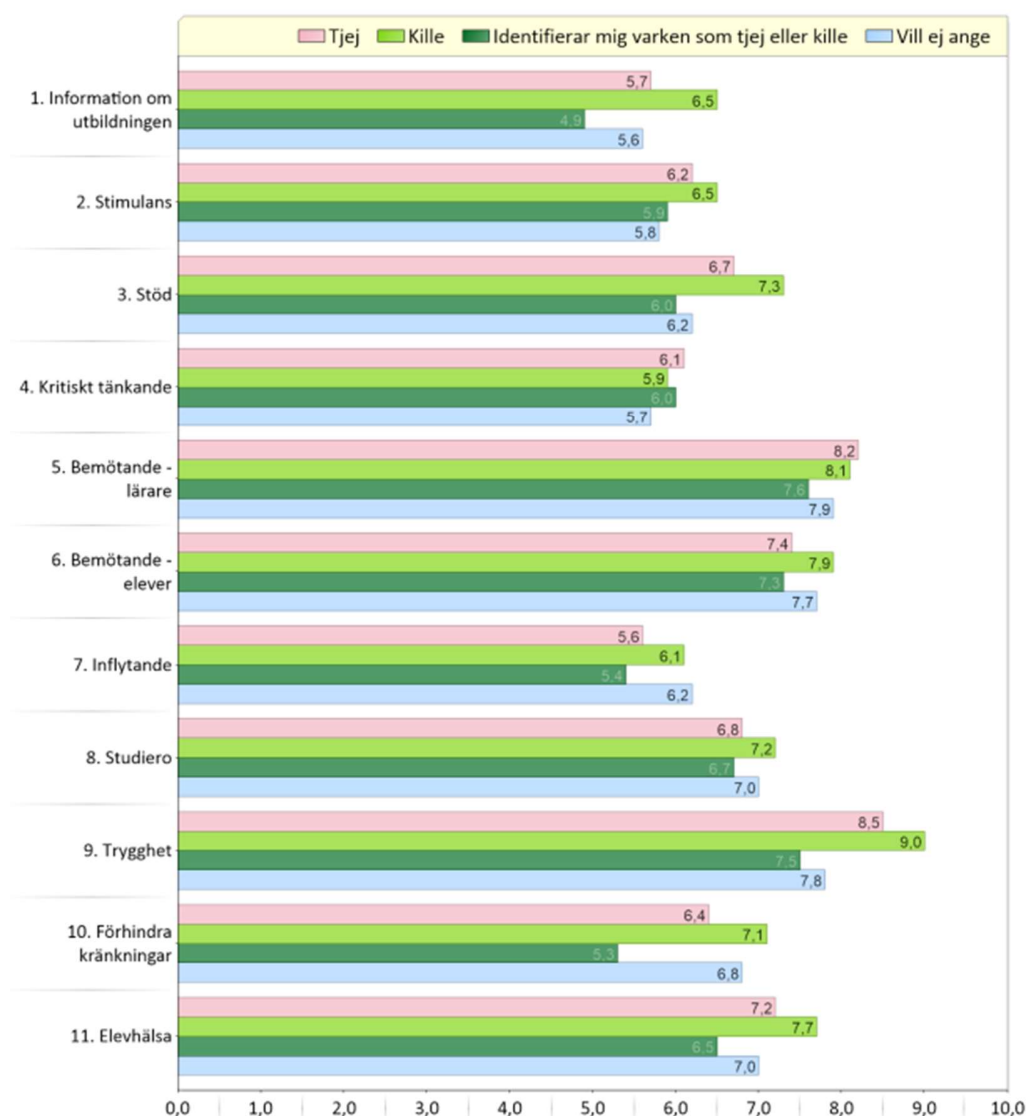

UGS
Jämförelse på kön

Resultat redovisat per frågeområde - diagram

Diagram med indexvärde (0-10) för respektive frågeområde. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

Resultatet presenteras med en jämförelse på kön.

Källa: Elevenkät UGS 2025

Bilaga 3

Indexjämförelse med UGS 2025 jämfört med samtliga skolenheter i riket 2024

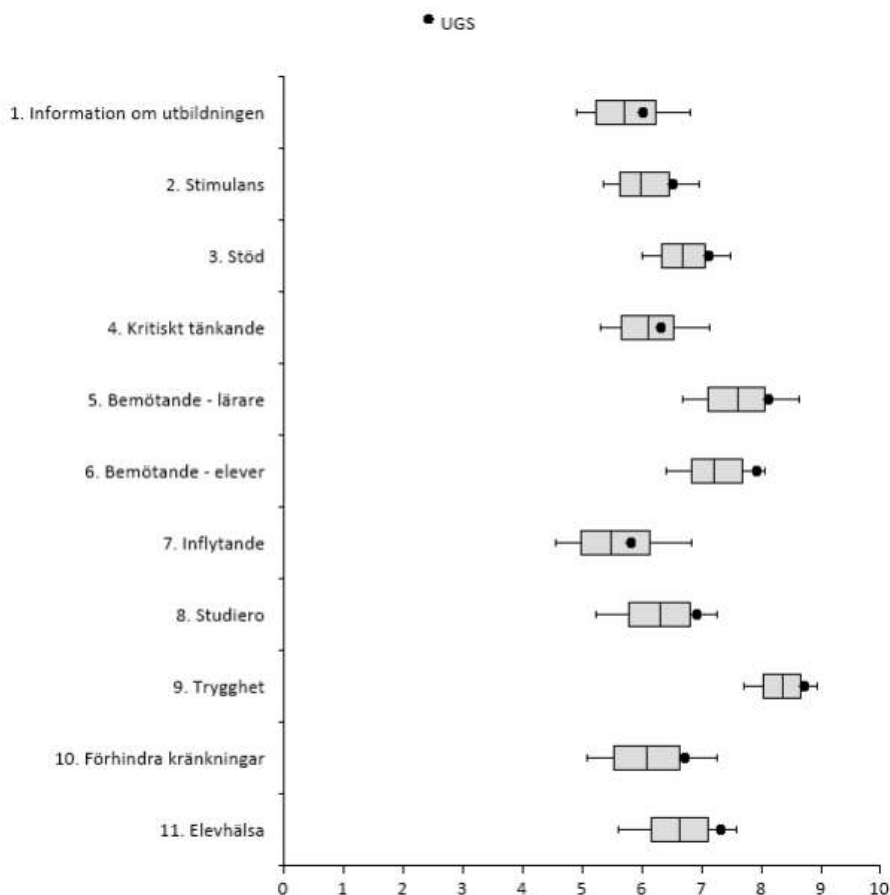
UGS

Antal svar: 2979 | Antal elever: 3751 | Svarsfrekvens: 79,4%

Spridning per frågeområde - jämförelser

Diagrammet nedan visar indexvärdena för UGS samtliga deltagande skolenheter jämfört med samtliga skolenheter i Riket 2023. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

För varje frågeområde (index) redovisas spridningen för samtliga skolenheter i Skolinspektionens enkät 2023 genom boxdiagrammet. Den 10:e percentilen är den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger under och 90:e percentilen den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger över. På motsvarande sätt uttolkas den nedre kvartilen, medianen och den övre kvartilen. Den svarta punkten visar genomsnittet för UGS samtliga deltagande skolenheter.

Källa: Elevenkät UGS 2025 och Skolinspektionens enkät 2024

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Bilaga 4

Elevenkät UGS jämförelse med föregående år

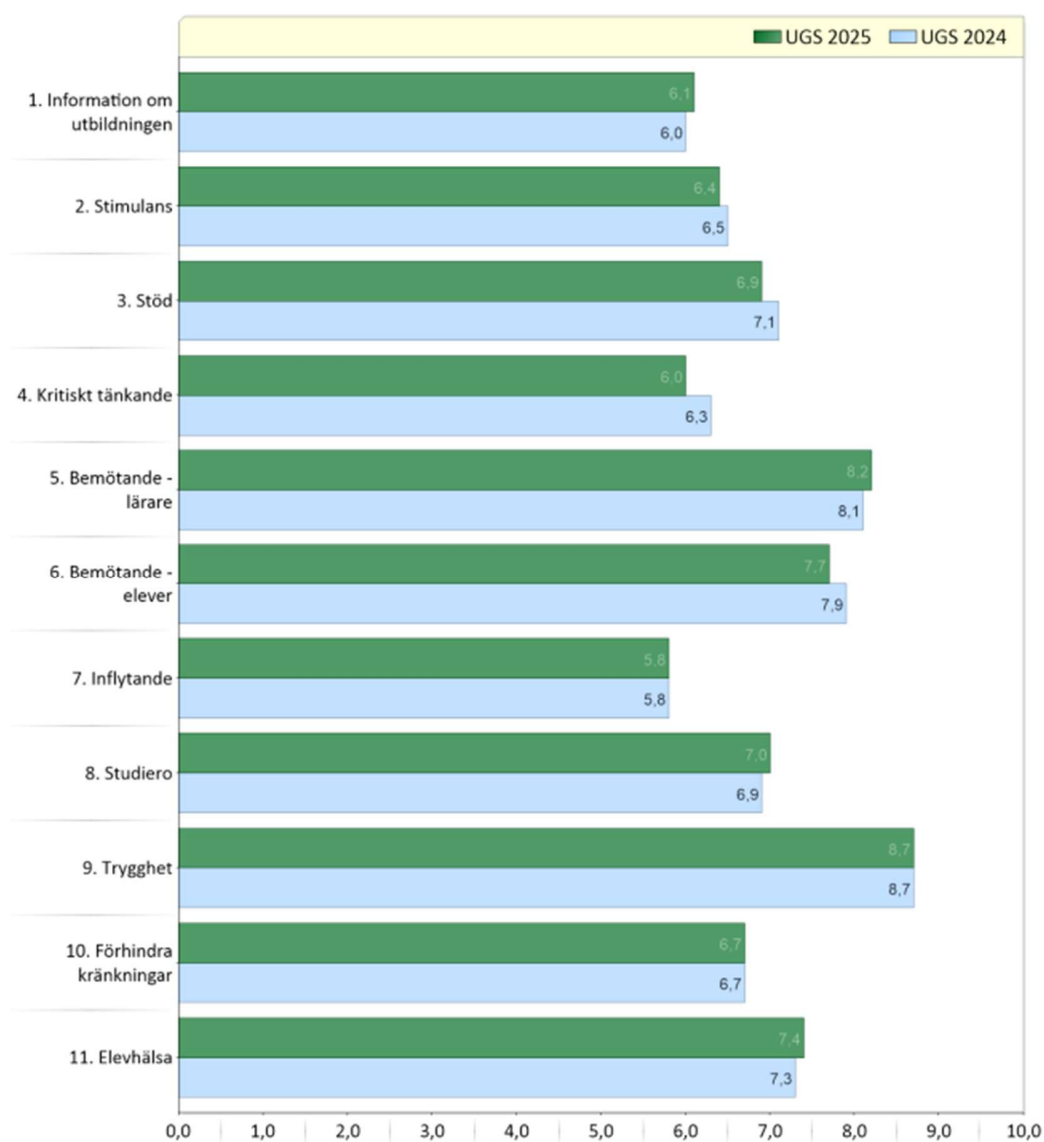

UGS
Jämförelse på år 2024-2025

Resultat redovisat per frågeområde - diagram

Diagram med indexvärde (0-10) för respektive frågeområde. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

Resultatet presenteras med en jämförelse på år.

Källa: Elevenkät 2025

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Bilaga 5

Förkortning	Betydelse
UGS	Umeås kommunala gymnasieskolor
MID	Midgårdsskolan
DR	Dragonskolan
MB	Maja Beskowgymnasiet
FOR	Forslundagymnasiet
BA	Bygg- och anläggningsprogrammet
BF	Barn- och fritidsprogrammet
EE	El- och energiprogrammet
EK	Ekonomiprogrammet
	Estetprogrammet
HV (FRI+STY)	Hantverksprogrammet (frisör och stylist)
IN	Industri tekniskas programmet
GL	Lärling eller gymnasielärling, en undervisningsform, innehåller flera program.
NA	Naturvetenskapliga programmet
SA	Samhällsvetenskapliga programmet
TE	Teknikprogrammet
VF	VVS- och fastighetsprogrammet
VO	Vård och omsorgsprogrammet
NB (DJU+LAN)	Naturbruksprogrammet
NIU, UE	Nationell idrottsutbildning, Umeå Elitidrottsutbildning
ES	Estetiska programmet; inriktningar (mu) musik, (dn)dans, (tea) teater, (est)estetik och media, (bl) bild
RH	Riksgymnasiet för rörelsehindrade (UGS avgångselever var alla inskrivna vid ett nationellt program och räknas in i respektive programs statistik).
RL	Restaurang- och livsmedelsprogrammet
LIU	Lokal idrottsutbildning
AGY	Anpassad gymnasieskola
IMA	Individuellt program
IMS	Språkintröduktion
IMY	Yrkesintröduktion

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

§ 71

Diariennr: SK-2025/00525

**Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024/2025 -
Gymnasieskola****Arbetsutskottets beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att nämnden tagit del av Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden tagit del av Kvalitetsrapport på huvudmannanivå, Gymnasiet läsåret 2024/2025.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tar enligt fastställt årshjul del av huvudmannans kvalitetsrapport för Umeå Gymnasieskola (UGS). Syftet med rapporten är att beskriva gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete och ge huvudman en möjlighet att följa föregående läsårs resultat och analys av yttre kvalité utifrån de prioriterade målen i gymnasie- och vuxenutbildningens verksamhetsplan och styrkort.

För UGS är det fortsatt en stor utmaning att förbättra genomströmning och meritvärden på alla gymnasieprogram. Genomströmning påverkas i hög utsträckning av elevernas meritvärde från årskurs nio. På yrkesprogrammen ser vi att nästan alla program visar högre meritpoäng när eleverna lämnar gymnasiet än när de gick ut grundskolan. Lika gott resultat visar inte de högskoleförberedande programmen där elevernas betygspoäng från grundskolan försämrats.

Under läsåret har frånvaron ökat och arbete att främja närvaro är prioriterat område på alla skolor.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

Introduktionsprogrammen med elever som inte blivit godkända från grundskolan visar en fortsatt uppgång.

Elever som väljer att avbryta sina studier och hamnar under det kommunala aktivitetsansvaret har fortsatt att öka under läsåret.

2025 års elevenkät visar generellt höga värden och över rikets medel i alla kategorier. Eleverna är nöjda med sin utbildning.

Umeå kommunala gymnasieskolor är fortfarande populära, 80 procent av upptagningsområdets unga väljer någon av UGS gymnasieskolor och en hög andel av lärarna har lärarlegitimation.

Beslutsunderlag

Bilaga: Kvalitetsrapport på huvudmannanivå Gymnasiet läsåret 2024
2025.

Beredningsansvariga

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Pontus Clarin, områdeschef

Lina Lindström, elevhälsochef

Peter Östgård, säkerhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Andreas Moberg, kommunikatör

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-09-12

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämndens
arbetsutskott

Diariennr: SK-2025/00534

Uppdrag till ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att uppdra åt ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk, att under nämnden sköta de uppgifter som anges i lagen.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser Yrkeshögskoleutbildningen *Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk* med utb.nr. YH02672 enligt beslut med diarienummer MYH 2024/4274, vilket är gällande för totalt två omgångar med första utbildningsstart september 2025 och som längst till 30 juni 2030.

Enligt lagen om Yrkeshögskolan (2009:130 Kap 4 §5) gäller när en kommun eller en region är ansvarig utbildningsanordnare, att den nämnd som fullmäktige utser ska ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i lagen. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det.

Det är utbildningsanordnarens ansvar att tillse att en ledningsgrupp finns och fungerar i sitt uppdrag, och att lämpliga ledamöter tillfrågas och utses. Sammansättningen är förordningsreglerad enligt nedan.

3 § Ledningsgruppen ska bestå av:

1. företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen,
2. minst en företrädare för skolväsendet,
3. minst en företrädare för de studerande, och
4. den person som avses i 6 § (egen notering: det är utbildningsledaren som avses)

Aktuell enhetschef för Yrkeshögskolan i kommunen tillsammans med tillsatt utbildningsledare säkerställer att aktuell ledningsgrupp fyller samtliga krav i lag och förordning, samt att ledamöterna är engagerade,

Tjänsteskrivelse

Dnr: SK-2025/00534

kompetenta och lämpliga för uppdraget och väl representerar utbildningens geografiska upptagningsområde.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förordning om yrkeshögskolan

Bilaga 2: Myndigheten för Yrkeshögskolans beslut

Beredningsansvarig

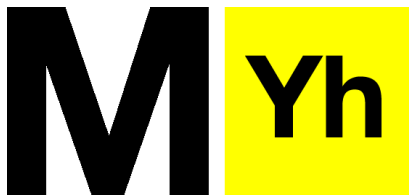
Annika Svensson, enhetschef Yrkeshögskolan

Beslutet ska skickas till

Annika Svensson, Yrkeshögskolan e-post annika.svensson.2@umea.se

Nicklas Wallmark
tf. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Stina Andersson
administrativ chef

Myndigheten för yrkeshögskolan

1(2)

Datum: 2025-01-29
Diariennr: MYH 2024/4274
Utbildningsnr: YH02672
Beslutsår: 2025

Beslut

Handläggare Anna Dahl
E-post anna.dahl@myh.se

Umeå kommun - Dragonskolan
Centrum för vuxenutbildning Yh
90184 Umeå

Kopia Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Bilaga Utbildningsplan

Ansökan om att ingå i yrkeshögskolan och tilldelas statsbidrag eller särskilda medel

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar att utbildningen Byggnadsvårdsingenjör - arbetsledning, renovering och återbruk i Umeå med Umeå kommun - Dragonskolan, organisationsnummer 212000-2627, som ansvarig utbildningsanordnare får ingå i yrkeshögskolan från och med datum för detta beslut till och med den 30 juni 2030. Utbildningen omfattar 415 yrkeshögskolepoäng och leder till yrkeshögskoleexamen.

Myndigheten beslutar även att bevilja statsbidrag eller särskilda medel för utbildningen, beloppet uppgår till 81 600 kronor per årsplats. Utbildningen omfattar totalt 83 årsplatser fördelat på 2 utbildningsomgångar. Fördelning av antal årsplatser och studerandeplatser per omgång framgår av tabellen.

Utbildningsomgång	Högst antal årsplatser	Studerandeplatser	Maximalt statsbidrag/särskilda medel (kr)
1	41,5	20	3 386 400
2	41,5	20	3 386 400

För utbildningen får inte sådana studerandeavgifter som anges i 9 § tredje stycket lagen (2009:128) om yrkeshögskolan tas ut.

Ärende

Ni har ansökt om att utbildningen Byggnadsvårdsingenjör - arbetsledning, renovering och återbruk i Umeå som omfattar 415 yrkeshögskolepoäng ska få ingå i yrkeshögskolan samt att ni ska tilldelas statlig finansiering i form av statsbidrag eller särskilda medel för utbildningen. Ansökan avser 2 utbildningsomgångar med 20 studerandeplatser i respektive omgång, vilket motsvarar 41,5 årsplatser per omgång.

Datum: 2025-01-29
Diariernr: MYH 2024/4274
Utbildningsnr: YH02672
Beslutsår: 2025

Beslut

Motivering

Enligt 7 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan (YHL) ska myndigheten, efter ansökan, besluta om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och hur många årsplatser utbildningen i så fall ska omfatta.

Av 5 kap. 4 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF) framgår att myndigheten beslutar om statsbidrag eller särskilda medel efter ansökan av den som enligt 4 § YHL får anordna en utbildning inom yrkeshögskolan.

Utbildningen uppfyller kraven för att ingå i yrkeshögskolan och för att tilldelas statsbidrag eller särskilda medel enligt YHL och YHF.

Ni har ansökt om statsbidrag eller särskilda medel om 81 600 kronor per årsplats. Myndigheten beviljar statsbidrag eller särskilda medel med ett belopp som uppgår till 81 600 kronor per årsplats. Det beviljade beloppet baseras på schablonggrupp D1 och bedöms som skäligt utifrån beskrivningen av utbildningen. Myndigheten får besluta att sätta ner statsbidraget om förutsättningarna för statsbidraget har ändrats på grund av nya omständigheter.

Enhetschef Veronika Appelqvist har beslutat i ärendet och föredragande har varit utbildningshandläggare Anna Dahl.

Veronika Appelqvist
Enhetschef

Myndighetens beslut får enligt 8 kap. 1 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan inte överklagas.

Övrig information om utbildningen

Utbildnings- omgång	Startmånad	Startår	Studerande- platser	Studietakt (%)	Studieform	Högst antal årsplatser	Statsbidrag/ särskilda medel per årsplats (kr)	Maximalt statsbidrag/ särskilda medel (kr)
1	september	2025	20	100	Distans	41,5	81 600	3 386 400
2	september	2027	20	100	Distans	41,5	81 600	3 386 400

[Start](#) / [Dokument & lagar](#) / Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan

Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan

t.o.m. SFS 2022:1552

SFS nr: 2009:130

Departement/myndighet: Utbildningsdepartementet

Utfärdad: 2009-03-05

Ändrad: t.o.m. SFS 2022:1552

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [1 kap. Utbildningar inom yrkeshögskolan](#)
- [2 kap. Utbildningen](#)
- [3 kap. Tillträde till utbildningen](#)
- [4 kap. Utbildningens ledning](#)
- [5 kap. Statlig finansiering](#)
- [6 kap. Försäkringar](#)
- [7 kap. Avskiljande](#)
- [8 kap. Överklagande](#)
- [Övergångsbestämmelser](#)

1 kap. Utbildningar inom yrkeshögskolan

Inledande bestämmelser

1 § Den som enligt 4 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan får vara utbildningsanordnare får ansöka om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan.

Första stycket samt 2-5 och 7 §§ gäller inte för sådana kurser som avses i 2 kap. 6 §. Förordning (2019:1316).

Ansökan

2 § Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och om att utbildningsanordnaren får ta ut studerandeavgifter för utbildningen ska ges in till Myndigheten för yrkeshögskolan.

Myndigheten får meddela föreskrifter om ansökan.

Förutsättningar

3 § För att en utbildning ska få ingå i yrkeshögskolan krävs det utöver vad som anges i 3, 5, 6, 12 och 13 §§ lagen (2009:128) om yrkeshögskolan att

1. utbildningen

a) svarar mot behov av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet som inte tillgodoses genom en utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller en utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, eller

b) medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället, och

2. utbildningsanordnaren har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen enligt lagen om yrkeshögskolan och 2-4 kap. denna förordning. Förordning (2017:15).

Beslut

4 § Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan. Beslutet ska avse en viss tid.

Myndigheten beslutar också om utbildningsanordnaren får ta ut studerandeavgifter för utbildningen enligt 9 § tredje stycket lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

5 § Beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan ska innehålla uppgifter om

1. den tid beslutet avser,

2. högsta antal årsplatser,

3. utbildningens lokalisering,

4. huruvida studerandeavgifter får tas ut, och

5. om en kurs inom utbildningen får bedrivas som sådan kurs som avses i 2 kap. 6 §.

Till beslutet ska en utbildningsplan för utbildningen enligt 2 kap. 7 § denna förordning eller 6 § förordningen (2017:13) om behörighetsgivande förutbildning inom yrkeshögskolan bifogas. Förordning (2019:1316).

6 § Regeringen beslutar särskilt om det sammanlagda antalet årsplatser för de utbildningar inom yrkeshögskolan för vilka statsbidrag eller särskilda medel enligt 5 kap. inte lämnas. Sådana årsplatser fördelas av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Myndigheten ska vid sitt beslut enligt första stycket särskilt ta hänsyn till i vilken grad en utbildning

1. i kvalitativt och kvantitativt hänseende svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft eller medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat

yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället,

2. finansieras av arbetslivet, och

3. har en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering.

Myndigheten ska vid sitt beslut även beakta resultat från genomförd tillsyn, kvalitetsgranskning och uppföljning.

Förordning (2019:63).

Återkallande

7 § Myndigheten för yrkeshögskolan får återkalla ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan, om utbildningen inte längre uppfyller kraven eller utbildningsanordnaren eller någon annan som medverkar i anordnandet inte iakttar sina skyldigheter enligt denna förordning.

Innan myndigheten fattar ett beslut enligt första stycket, ska den ansvariga utbildningsanordnaren ha fått tillfälle att avhjälpa bristerna.

Undantag från förordningen

8 § Undantag från denna förordning när det gäller uppdragsutbildning och behörighetsgivande förutbildning finns i förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning och förordningen (2017:13) om behörighetsgivande förutbildning inom yrkeshögskolan.

Förordning (2017:15).

Undantag från förvaltningslagen

9 § En sådan anordnare av utbildning inom yrkeshögskolan som ska tillämpa förvaltningslagen (2017:900) behöver inte tillämpa bestämmelserna i 25 och 32 §§ i den lagen om kommunikation och motivering av beslut i ärenden om betygssättning enligt 2 kap. eller antagning enligt 4 kap. 2 § första stycket 2.

Om en motivering har utelämnats ska en sådan om möjligt lämnas i efterhand, om någon enskild begär det och det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Förordning (2018:1041).

2 kap. Utbildningen

Utbildningens mål

1 § I 6 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan anges de allmänna målen för utbildningen och vad som ska karakterisera den.

Därutöver gäller de särskilda mål och krav som enligt 7 § första stycket 9 ska gälla för en examen.

Förordning (2017:852).

Utbildningens uppläggning

2 § Utbildningen ska ge teoretisk förankring inom yrkesområdet och väsentligen genomföras i samarbete med de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen.

Ansvarig utbildningsanordnare

3 § För varje utbildning ska det finnas en ansvarig utbildningsanordnare som ansvarar för att utbildningen genomförs enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och enligt denna och andra förordningar.

Den ansvariga utbildningsanordnaren ska se till att

1. det finns platser för lärande i arbete på en arbetsplats och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen, om sådant lärande ingår i utbildningen,
2. det finns vägledning om studiealternativ, antagning och tillträde samt yrkesvägledning, och
3. de studerande som behöver särskilt pedagogiskt stöd i utbildningen får sådant stöd. Förordning (2016:155).

Utbildningens omfattning och kurser

4 § Utbildningen ska bedrivas i form av en eller flera kurser.

Utbildningens omfattning ska anges enligt ett poängsystem, där fem poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka. En poäng benämns yrkeshögskolepoäng. Förordning (2017:15).

5 § Utbildningen ska omfatta minst 100 yrkeshögskolepoäng.

Utbildningen får dock omfatta mindre än 100 yrkeshögskolepoäng (kort utbildning), om den mindre omfattningen är motiverad utifrån arbetslivets behov. Förordning (2019:1316).

6 § Om det efter att en utbildning har påbörjats konstateras att det finns tomma platser på utbildningen kan sökande antas till en eller flera kurser inom utbildningen, även om kursen eller kurserna var och en för sig eller tillsammans omfattar mindre än 100 yrkeshögskolepoäng.

Utbildningsanordnaren ska anmäla till Myndigheten för yrkeshögskolan att en sådan kurs som avses i första stycket ska bedrivas.

Myndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om anmälan. Förordning (2019:1316).

6 a § Undervisningen får bedrivas på engelska, om det är befogat utifrån arbetsmarknadens behov. Det allmännas särskilda ansvar enligt språklagen (2009:600) för att svenskan används och utvecklas ska beaktas. Förordning (2011:110).

Utbildningsplan

7 § För varje utbildning ska det finnas en utbildningsplan. Av planen ska följande framgå:

1. den ansvariga utbildningsanordnaren och, i förekommande fall, övriga

utbildningsanordnare,

2. utbildningens mål och inriktning samt den eller de kurser som ingår i utbildningen,
3. om undervisningen helt eller delvis bedrivs på engelska,
4. utbildningens omfattning, huvudsakliga uppläggning och organisation,
5. omfattningen av lärande i arbete på en arbetsplats om sådant lärande ingår i utbildningen,
6. antalet timmar lärar- eller handledarledd verksamhet som utbildningen omfattar,
7. de krav på särskilda förkunskaper som ställs upp enligt 3 kap. 3 §,
8. de grunder som ska användas vid urval bland behöriga sökande till utbildningen,
9. de särskilda mål och krav som ska gälla för en examen om utbildningen kan få avslutas med en sådan, och
10. hur utbildningen ska kvalitetssäkras.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om utbildningsplanen. Förordning (2016:155).

8 § För utbildningar med inriktning som kräver nationellt likvärdigt innehåll får Myndigheten för yrkeshögskolan meddela föreskrifter om vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som alla studerande ska ha uppnått vid utbildningens slut. Det ska vara fråga om en utbildning som

1. det ställs vissa krav på i lag eller förordning,
2. leder till ett yrke eller en funktion där det ställs vissa krav på utbildningens examen för att legitimation för yrket eller funktionen ska kunna utfärdas eller där det ställs andra krav på utbildningen för behörighet, godkännande eller certifiering för yrket eller funktionen,
3. leder till ett yrke som har en samhällsviktig funktion, eller
4. av säkerhetsskäl måste ha ett nationellt likvärdigt innehåll.

Myndigheten får även meddela föreskrifter om andra utbildningar med inriktning som kräver nationellt likvärdigt innehåll än sådana som anges i första stycket.

Innan myndigheten meddelar föreskrifterna ska den höra företrädare för berörda myndigheter och organisationer. Förordning (2012:643).

Kursplan

9 § För varje kurs ska det finnas en kursplan. Av kursplanen ska följande framgå:

1. kursens benämning,
2. det antal yrkeshögskolepoäng som kursen omfattar,
3. målen för kursen,
4. kursens huvudsakliga innehåll,
5. om kursen helt eller delvis ges på engelska, och
6. de principer för betygssättning och former för kunskapskontroll som ska tillämpas.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om kursplanen. När det gäller utbildningar som avses i 8 § får dessa föreskrifter även avse kursens specifika innehåll.

Förordning (2012:643).

Betyg

10 § Betyg ska sättas på en genomförd kurs.

11 § Som betyg ska något av uttrycken Icke godkänt, Godkänt och Väl godkänt användas.

Tillgodoräknande

12 § /Upphör att gälla U:2023-01-01/ En studerande ska för en del av utbildningen kunna få tillgodoräkna sig annan genomgången utbildning, om de kunskaper, färdigheter och kompetenser som den studerande åberopar är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den aktuella utbildningen. En studerande ska även kunna få tillgodoräkna sig motsvarande kunskaper, färdigheter och kompetenser som har förvärvats i yrkesverksamhet eller på annat sätt.

12 § /Träder i kraft I:2023-01-01/ En studerande ska för en del av utbildningen kunna få tillgodoräkna sig annan genomgången utbildning, om de kunskaper, färdigheter och kompetenser som den studerande åberopar är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den aktuella utbildningen. En studerande ska även kunna få tillgodoräkna sig motsvarande kunskaper, färdigheter och kompetenser som har förvärvats i yrkesverksamhet eller på annat sätt.

Den studerande kan inför tillgodoräknande erbjudas validering enligt valideringsförordningen (2022:1549).

Förordning (2022:1552).

Examen

13 § En utbildning får avslutas med en yrkeshögskoleexamen, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,
2. den studerande uppfyller följande krav på kunskaper: specialiserade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, kunskaper om och överblick över områden gränsande till det egna arbets- eller studieområdet, samt kunskaper om arbetsprocesser och kvalitetskriterier inom ett arbets- eller studieområde,
3. den studerande uppfyller följande krav på färdigheter: kan planera, utföra samt identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter, kan lösa sammansatta problem inom ett arbets- eller studieområde, samt kommunicera åtaganden och lösningar inom ett arbets- eller studieområde på minst ett främmande språk,
4. den studerande uppfyller följande krav på kompetenser: kan självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som leder till vidare lärande och professionell utveckling, kan övervaka arbets- eller studieverksamhet samt slutföra

förelagda projekt,

5. utbildningen omfattar minst 200 yrkeshögskolepoäng, och

6. den studerande inom ramen för kursfordringarna har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Förordning (2015:939).

14 § En utbildning får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,

2. den studerande uppfyller följande krav på kunskaper: avancerade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, insikt i områdets etablerade metoder för kunskapsutveckling, djup kunskap inom någon del av området samt orientering i områdets aktuella forsknings och utvecklingsfrågor,

3. den studerande uppfyller följande krav på färdigheter: kan identifiera, formulera, analysera, lösa problem och utföra komplexa uppgifter samt kan kommunicera åtaganden och lösningar inom arbets- eller studieområdet i såväl nationella som internationella sammanhang,

4. den studerande uppfyller följande krav på kompetenser: kan värdera information och metoder inom arbets- eller studieområdet med hänsyn till relevanta sociala, etiska och vetenskapliga aspekter, kan tillämpa specialiserad kunskap för utveckling inom arbets- eller studieområdet samt ta ansvar för ledning av individers och grupper utveckling i arbetet,

5. utbildningen omfattar minst 400 yrkeshögskolepoäng,

6. minst en fjärdedel av utbildningstiden består av lärande i arbete på en arbetsplats, och

7. den studerande inom ramen för kursfordringarna har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Förordning (2015:939).

14 a § Myndigheten för yrkeshögskolan får, utöver vad som framgår av 8 §, meddela ytterligare föreskrifter om vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som ska ha uppnåtts vid utbildningens slut för att utbildningen ska få avslutas med en yrkeshögskoleexamen enligt 13 § eller en kvalificerad yrkeshögskoleexamen enligt 14 §. Förordning (2015:939).

Examens- och utbildningsbevis

15 § En studerande som uppfyller kraven för en examen ska på begäran få ett examensbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren. I beviset ska utbildningens inriktning anges.

Till examensbeviset ska en beskrivning av utbildningens innehåll och mål bifogas.

16 § En studerande ska på begäran få ett utbildningsbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren, om den studerande

1. inte har fullgjort vad som krävs för en examen, eller

2. inte begär att få ett examensbevis enligt 15 §.

I beviset ska utbildningens innehåll och de mål som den studerande har uppnått anges.

Övriga bemyndiganden

17 § Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att säkerställa likvärdighet när det gäller betyg, examensarbete samt examens- och utbildningsbevis.

Myndigheten får även meddela föreskrifter om att den ansvariga utbildningsanordnaren ska lämna uppgifter till myndigheten om de studerande och deras studieresultat, betyg och examina.

Myndigheten får meddela föreskrifter om på vilket sätt och när uppgifterna ska lämnas. Förordning (2012:643).

3 kap. Tillträde till utbildningen

Behörighet

Grundläggande behörighet

1 § Grundläggande behörighet att antas till utbildningen har den som

1. har avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning,
2. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1,
3. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till motsvarande utbildning, eller
4. genom svensk eller utländsk utbildning eller praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om kraven i första stycket

2. Förordning (2016:1000).

2 § Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs.

Behörighet i övrigt

3 § /Upphör att gälla U:2022-08-01/ För behörighet att antas till en utbildning får det utöver vad som anges i 1 och 2 §§ ställas krav på särskilda förkunskaper. Sådana krav ska vara nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper.

Om det är fråga om en sådan kort utbildning som avses i 2 kap. 5 § andra stycket eller det finns andra särskilda skäl, får kraven på särskilda förkunskaper även avse yrkeserfarenhet eller andra kunskaper än sådana som avses i första stycket, om de är av betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Utöver krav på kunskaper får det även ställas villkor som är en förutsättning för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Förordning (2019:1316).

3 § /Träder i kraft 1:2022-08-01/ För behörighet att antas till en utbildning får det utöver vad som anges i 1 och 2 §§ ställas krav på särskilda förkunskaper. Sådana krav ska vara nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper.

Om det är fråga om en sådan kort utbildning som avses i 2 kap. 5 § andra stycket eller det finns andra särskilda skäl, får kraven på särskilda förkunskaper även avse yrkeserfarenhet eller andra kunskaper än sådana som avses i första stycket, om de är av betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Det får utöver krav på kunskaper även ställas sådana villkor som är en förutsättning för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Om det finns särskilda skäl, får en sökande anses vara behörig att antas till en utbildning även om ett sådant villkor inte är uppfyllt. Den sökande får dock inte antas till utbildningen innan villkoret är uppfyllt. Förordning (2022:1101).

3 a § Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om krav på särskilda förkunskaper och om sådana villkor som avses i 3 § tredje stycket. Förordning (2017:15).

4 § Behörig att antas till utbildningen är, trots vad som anges i 1-3 §§, även den som bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för. Högst 20 procent av årsplatserna i en utbildning får avsättas för sådana sökande.

Förordning (2014:1098).

Urval

5 § Om antalet platser inom en utbildning är mindre än antalet behöriga sökande enligt 1-4 §§, får ett urval göras.

Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen.

6 § Vid urvalet får en eller flera av följande urvalsgrunder användas: betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras genom lottning. Förordning (2016:155).

7 § Urvalsgrunden särskilt prov får endast avse kunskaper och färdigheter som är nödvändiga för att den sökande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Urvalsgrunden tidigare utbildning ska i första hand avse utbildning på gymnasial nivå. Annan tidigare utbildning får användas som urvalsgrund om det finns särskilda skäl.

Urvalsgrunden yrkeserfarenhet får endast användas om det finns särskilda skäl.
Förordning (2016:155).

Anstånd och studieuppehåll

8 § Om det finns särskilda skäl, får utbildningsanordnaren i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildningen får

1. anstånd med att påbörja studierna, eller
2. fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Anstånd eller studieuppehåll enligt första stycket får medges inom den tid som beslutet om att utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan avser.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela närmare föreskrifter om anstånd och studieuppehåll.

Förordning (2017:852).

4 kap. Utbildningens ledning

Ledningsgrupp

1 § Hos den ansvariga utbildningsanordnaren ska det finnas en ledningsgrupp för utbildningen. Om en utbildningsanordnare är ansvarig för flera utbildningar, får ledningsgruppen vara gemensam för dessa.

En ledningsgrupp för utbildningar som är av särskilt värde för individen och samhället inom ett eller flera smala yrkesområden får vara gemensam för flera utbildningsanordnare. Förordning (2013:873).

2 § Ledningsgruppen för utbildningen ska

1. se till att utbildningen genomförs enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, denna och andra förordningar och föreskrifter som har meddelats av Myndigheten för yrkeshögskolan samt i enlighet med beslut av myndigheten,
2. anta sökande till utbildningen,
3. pröva frågor om tillgodoräknande enligt 2 kap. 12 §,
4. utfärda examens- och utbildningsbevis, och
5. svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Ledningsgruppen får när det gäller en sådan kort utbildning som avses i 2 kap. 5 § andra stycket eller en sådan kurs som avses i 2 kap. 6 § överlåta de uppgifter som avses i första stycket 2 och 4 till utbildningsanordnaren.

Förordning (2019:1316).

3 § Ledningsgruppen ska bestå av

1. företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen,
2. minst en företrädare för skolväsendet,
3. minst en företrädare för de studerande, och
4. den person som avses i 6 §.

Om ledningsgruppen är gemensam för flera utbildningsanordnare, ska varje sådan person som avses i 6 § ingå i gruppen.

Den eller, om ledningsgruppen är gemensam för flera utbildningsanordnare, de ansvariga utbildningsanordnarna får utse ledamöter utöver dem som anges i första och andra styckena.

Ledningsgruppen för en utbildning som får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen ska dessutom bestå av minst en företrädare för ett universitet eller en högskola som utsetts av universitetet eller högskolan.
Förordning (2017:852).

4 § Myndigheten för yrkeshögskolan får efter ansökan besluta om undantag från kraven i 3 § första stycket 2 och fjärde stycket.

När det gäller utbildningar som är av särskilt värde för individen och samhället inom ett eller flera smala yrkesområden får myndigheten efter ansökan besluta att en ledningsgrupp för en eller flera sådana utbildningar får ha en annan sammansättning än vad som följer av 3 §.

Myndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om sådana ansökningar som avses i första och andra styckena.
Förordning (2019:63).

4 a § Flertalet av ledamöterna i en ledningsgrupp ska vara företrädare för arbetslivet. Detta är dock inte ett krav när det gäller en sådan ledningsgrupp som avses i 4 § andra stycket. Förordning (2017:852).

5 § Om en kommun eller en region är ansvarig utbildningsanordnare, ska den nämnd som fullmäktige utser ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i 2 §. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det.
Förordning (2019:1071).

Ledningen av det dagliga arbetet

6 § Det ska finnas en av den ansvariga utbildningsanordnaren utsedd person som leder det dagliga arbetet i verksamheten.
Denna person ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Studerandeflytande

7 § De studerande ska ges möjlighet till insyn i verksamheten och tillfälle att påverka utbildningens uppläggning och genomförande.

Tillsyn

8 § Den ansvariga utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den tillsyn över utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Med tillsyn avses i denna förordning en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att utbildningsanordnaren ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Förordning (2016:155).

Kvalitetsgranskning

9 § Utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

Myndigheten får meddela föreskrifter om kvalitetskriterier. Innan myndigheten meddelar sådana föreskrifter ska myndigheten höra företrädare för arbetslivet. Förordning (2016:155).

Utvärdering och uppföljning

10 § Utbildningsanordnaren är skyldig att utvärdera verksamheten och att medverka i den uppföljning och utvärdering av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Utbildningsanordnaren är också skyldig att medverka i den uppföljning och utvärdering av utbildningen som initieras av Ekonomistyrningsverket, Europeiska kommissionen, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten. Förordning (2021:1221).

Utlämnande av uppgifter

11 § Utbildningsanordnaren ska till Myndigheten för yrkeshögskolan lämna de uppgifter som myndigheten begär för myndighetens tillsyn, kvalitetsgranskning, uppföljning och utvärdering. Myndigheten får besluta att uppgifterna ska lämnas till någon annan.

Myndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om det uppgiftslämnande som avses i första stycket.

Utbildningsanordnaren ska till Ekonomistyrningsverket, Europeiska kommissionen, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten lämna de uppgifter som de begär för sin uppföljning och utvärdering. Förordning (2021:1221).

5 kap. Statlig finansiering

Inledande bestämmelser

1 § Statlig finansiering i form av statsbidrag eller särskilda medel får lämnas för utbildningar inom yrkeshögskolan enligt bestämmelserna i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och i denna förordning.

2 § För utbildningar inom yrkeshögskolan får statsbidrag lämnas till kommuner, regioner eller enskilda fysiska eller juridiska personer och särskilda medel får lämnas till universitet eller högskolor som har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434).

Statsbidrag respektive särskilda medel får även lämnas till dem som anges i första stycket för kostnader för

1. undervisning i svenska med yrkesinriktning i utbildningarna, och
2. särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningarna. Förordning (2019:1071).

3 § Statsbidrag och särskilda medel enligt denna förordning får lämnas i mån av tillgång på medel. Statsbidrag eller särskilda medel får inte lämnas för en sådan del av en utbildning för vilken statsbidrag eller särskilda medel lämnas på annat sätt.

Beslut om statlig finansiering

4 § Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om statsbidrag eller särskilda medel efter ansökan av den som enligt 4 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan får anordna en utbildning inom yrkeshögskolan.

Myndigheten får meddela föreskrifter om ansökan.
Förordning (2019:1316).

4 a § Har upphävts genom förordning (2014:1098).

5 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska vid sin fördelning av statsbidrag eller särskilda medel särskilt ta hänsyn till i vilken grad en utbildning

1. i kvalitativt och kvantitativt hänseende svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft eller medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället,
2. finansieras av arbetslivet, och
3. har en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering.

Om det finns särskilda skäl, får myndigheten bortse från första stycket 2 när det gäller en utbildning som medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

Myndigheten ska vid fördelningen även beakta resultat från genomförd tillsyn, kvalitetsgranskning och uppföljning.
Förordning (2019:63).

6 § Vid beräkningen av statsbidrag eller särskilda medel ska Myndigheten för yrkeshögskolan särskilt beakta

1. de faktiska kostnaderna för utbildningen, och
2. hur det samlade ekonomiska ansvaret för en utbildning delas mellan staten, arbetslivet och andra finansiärer.

7 § Beslut om statsbidrag eller särskilda medel ska innehålla uppgifter om

1. den ansvariga utbildningsanordnare som avses i 2 kap. 3 §,
2. belopp,
3. utbildningens omfattning och antal årsplatser, och
4. utbildningens lokalisering.

Beslutet ska även innehålla en upplysning om att utbildningsanordnaren inte får ta ut studerandeavgifter för utbildningen enligt 9 § tredje stycket lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Utbetalning av statlig finansiering

8 § Statsbidrag eller särskilda medel betalas ut av Myndigheten för yrkeshögskolan till den ansvariga utbildningsanordnare som avses i 2 kap. 3 §.

Särskilda villkor för finansiering från EU

8 a § Den som har tagit emot finansiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens ska i enlighet med artikel 34.2 i förordningen framhålla att finansieringen kommer från EU och säkerställa finansieringens synlighet. Förordning (2021:1221).

8 b § Den som har tagit emot finansiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens ska bevara dokumentation i enlighet med artikel 132 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012. Förordning (2021:1221).

Upphörande, återkrav och innehållande av statlig finansiering

9 § Beslut om statsbidrag eller särskilda medel för en utbildning ska upphöra att gälla om beslutet att utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan återkallas enligt 1 kap. 7 §.

10 § Den som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om någon bestämmelse eller något villkor som gäller för bidraget i väsentlig mån har åsidosatts.

Myndigheten för yrkeshögskolan ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett bidrag, om någon är återbetalningsskyldig enligt första stycket.

11 § Om någon bestämmelse eller något villkor som gäller för statsbidrag enligt denna förordning i väsentlig mån har åsidosatts, får Myndigheten för yrkeshögskolan besluta att bidrag helt eller delvis ska hållas inne från kommande utbetalningar i

väntan på rättelse. Om rättelse inte görs, får myndigheten besluta att det innehållna beloppet ska dras av från statsbidraget. Förordning (2010:596).

6 kap. Försäkringar

1 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska ansvara för att personer som är antagna till och genomgår en utbildning inom yrkeshögskolan är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med utbildning inom yrkeshögskolan i Sverige. Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning i den mån den studerande har rätt till ersättning med stöd av författning eller kollektivavtal.

Myndigheten för yrkeshögskolan ska också ansvara för att det finns en ansvarsförsäkring som avser skador som studerande orsakar arbetsgivaren eller företagaren under utbildningsmoment som genomförs vid företag i Sverige.

Försäkringarna ska tecknas av Myndigheten för yrkeshögskolan genom överenskommelser med Kammarkollegiet. Myndigheten för yrkeshögskolan ska överlämna utkast till överenskommelserna och ändringar i dessa till regeringen för godkännande innan de träffas.

7 kap. Avskiljande

Förutsättningar för avskiljande

1 § En studerande på en utbildning inom yrkeshögskolan, som anordnas av staten, en kommun eller en region, får avskiljas från utbildningen under de villkor som anges i 19 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Frågor om avskiljande prövas av Högskolans avskiljandenämnd enligt 8-20 §§ förordningen (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning och 8 § förordningen (2007:990) med instruktion för Högskolans avskiljandenämnd.

Nämnden tar upp frågor om avskiljande endast efter skriftlig anmälan från ledningsgruppen för utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnaren är den studerandes motpart hos Högskolans avskiljandenämnd eller hos domstolen, om ett beslut av nämnden i fråga om avskiljande överklagas. Förordning (2019:1071).

Verkan av ett avskiljande

2 § Ett beslut om avskiljande ska alltid innebära att den studerande tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen.

Beslutet om avskiljande ska också innebära att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta annan utbildning av samma slag som anordnas av staten, en kommun eller en region, om inte Högskolans avskiljandenämnd beslutar något annat.

Ett beslut om avskiljande innebär vidare att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta någon annan utbildning inom yrkeshögskolan som anordnas av staten, en kommun eller en region, om det anges i beslutet.
Förordning (2019:1071).

3 § Ett beslut om avskiljande ska, på skriftlig begäran av den som beslutet avser, omprövas sedan två år förflutit från det att beslutet meddelades.

Vid en sådan omprövning gäller bestämmelserna om avskiljande i tillämpliga delar.

Upphävande av ett avskiljande

4 § När ett beslut om avskiljande upphävs får den studerande utan särskild ansökan återuppta utbildningen och tillgodoräkna sig den tidigare fullgjorda utbildningen.

8 kap. Överklagande

1 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av Myndigheten för yrkeshögskolan än beslut enligt 5 kap. 11 § får dock inte överklagas. Förordning (2018:1041).

2 § Ett beslut av den ansvariga utbildningsanordnaren om avslag på en studerandes begäran att få examensbevis eller utbildningsbevis får överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Utöver vad som anges i första stycket får följande beslut av ett universitet eller en högskola som har staten som huvudman överklagas till Överklagandenämnden för högskolan:

1. beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildningen,
2. beslut om tillgodoräknande av utbildning, och
3. beslut om att inte bevilja den som är antagen till utbildning anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Beslut av Överklagandenämnden för högskolan enligt denna förordning får inte överklagas. Förordning (2017:852).

Övergångsbestämmelser

2009:130

1. Denna förordning träder i kraft den 15 april 2009 och tillämpas på utbildning som

påbörjas efter den 1 juli 2009.

Det som i förordningen anges om Myndigheten för yrkeshögskolan avser till och med juni 2009 den särskilda utredare som ska förbereda bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan, med undantag av 1 kap. 2 § andra stycket, 2 kap. 7-9 och 17 §§ samt 4 kap. 2 §.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning och förordningen (2008:48) om statsbidrag för lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken. De upphävda förordningarna gäller dock fortfarande för utbildningar för vilka det före den 15 april 2009 har beviljats statligt stöd enligt någon av förordningarna.

3. Myndigheten för yrkeshögskolan eller den särskilda utredare som ska förbereda bildandet av myndigheten får bevilja en utbildningsanordnare som före den 15 april 2009 beviljats statligt stöd enligt förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning fortsatt stöd enligt den förordningen, dock längst till och med 2013. En utbildningsanordnare som före den 15 april 2009 beviljats statsbidrag enligt förordningen (2008:48) om statsbidrag för lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken får beviljas fortsatt stöd enligt den förordningen, dock längst till och med 2012. De upphävda förordningarna gäller även för utbildningar för vilka beslut om statligt stöd har förlängts enligt denna punkt. Förordning (2009:647).

4. Det som i de upphävda förordningarna anges om Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning gäller i de fall som avses i punkterna 2 och 3 den särskilda utredare som ska förbereda bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan eller Myndigheten för yrkeshögskolan.

5. Myndigheten för yrkeshögskolan får vid sin fördelning av statsbidrag eller särskilda medel enligt förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning ta hänsyn till de särskilda behov som studerande med funktionsnedsättning kan ha. Förordning (2012:17).

2011:110

1. Denna förordning träder i kraft den 25 mars 2011 i fråga om 2 kap. 6 a, 7 och 9 §§ och 5 kap. 5 §, den 1 juli 2011 i fråga om 4 kap. 4 § samt i övrigt den 1 januari 2013.

2. Bestämmelserna i 3 kap. 1 § i sin nya lydelse ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2013.

3. De äldre bestämmelserna om behörighet ska fortsätta att gälla för den som före den 1 juli 2015 har fått slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan eller som senast den 1 juli 2025 har fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning.

Förordning (2021:246).

4. Utöver vad som anges i 3 gäller att den som före den 1 januari 2013 uppfyller kraven på behörighet för tillträde till utbildning enligt 3 kap. 1 § även därefter ska anses vara behörig enligt den bestämmelsen.

2012:17

Denna förordning träder i kraft den 21 februari 2012.

Bestämmelserna i 5 kap. 4 a § tillämpas på utbildning som påbörjas efter utgången av juni 2012.

2015:939

1. Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2016.

2. Bestämmelserna i den nya lydelsen tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 31 december 2016.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som påbörjats före den 1 januari 2017.

2016:155

1. Denna förordning träder i kraft den 15 april 2016.

2. Bestämmelserna i 1 kap. 3 §, 2 kap. 7 §, 3 kap. 3 och 6 §§ och 5 kap. 2 och 5 §§ i den nya lydelsen samt de nya 3 kap. 3 a och 7 §§ tillämpas första gången på utbildning som beslutas efter ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser i 1 kap. 3 §, 2 kap. 7 §, 3 kap. 3 och 6 §§ och 5 kap. 2 och 5 §§ gäller fortfarande för utbildning som beslutats före ikraftträdandet.

2017:15

1. Denna förordning träder i kraft den 7 mars 2017.

2. Bestämmelserna i 1 kap. 3 § och 5 kap. 5 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om en utbildning där beslutet om huruvida utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan fattas den 1 april 2017 eller senare.

3. Äldre bestämmelser i 1 kap. 3 § och 5 kap. 5 § gäller fortfarande i fråga om en utbildning där beslutet om huruvida utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan fattats före den 1 april 2017.

2017:852

1. Denna förordning träder i kraft den 20 september 2017.

2. Bestämmelserna i 1 kap. 6 § och 4 kap. 3-4 a §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 31 december 2017.

3. För utbildning som påbörjats före den 1 januari 2018 gäller 1 kap. 6 § och 4 kap. 3-4 a §§ i den äldre lydelsen.

2019:63

1. Denna förordning träder i kraft den 26 mars 2019.

2. Äldre bestämmelser i 5 kap. 5 § gäller fortfarande i fråga om en utbildning där beslutet om huruvida utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan fattats före ikraftträdandet.

2019:1316

1. Denna förordning träder i kraft den 27 januari 2020.

2. För den som vid ikraftträdandet är utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 5 §, 3 kap. 3 § och 4 kap. 2 § i den nya lydelsen, när det gäller korta utbildningar, första gången på den första ansökningsomgången som avser utbildningar som påbörjas efter ikraftträdandet.

3. För den som vid ikraftträdandet inte är utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 5 §, 3 kap. 3 § och 4 kap. 2 § i

den nya lydelsen, när det gäller korta utbildningar, första gången på den tredje ansökningsomgången som avser utbildningar som påbörjas efter ikraftträdandet. Förordning (2020:279).

2021:1221

1. Denna förordning träder i kraft den 10 januari 2022.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för en utbildning där beslutet om huruvida utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan har fattats före ikraftträdandet.

All offentlig makt i Sverige utgår från
folket och riksdagen är folkets
främsta företrädare.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

§ 72

Diarienummer: SK-2025/00534

Uppdrag till ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk

Arbetsutskottets beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att uppdra åt ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk, att under nämnden sköta de uppgifter som anges i lagen.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att uppdra åt ledningsgruppen för yrkeshögskoleutbildningen Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk, att under nämnden sköta de uppgifter som anges i lagen.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser Yrkeshögskoleutbildningen *Byggnadsvårdsingenjör, arbetsledning, renovering och återbruk* med utb.nr. YH02672 enligt beslut med diarienummer MYH 2024/4274, vilket är gällande för totalt två omgångar med första utbildningsstart september 2025 och som längst till 30 juni 2030.

Enligt lagen om Yrkeshögskolan (2009:130 Kap 4 §5) gäller när en kommun eller en region är ansvarig utbildningsanordnare, att den nämnd som fullmäktige utser ska ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i lagen. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det. Det är utbildningsanordnarens ansvar att tillse att en ledningsgrupp finns och fungerar i sitt uppdrag, och att lämpliga ledamöter tillfrågas och utses. Sammansättningen är förordningsreglerad enligt nedan.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott

2025-10-08

3 § Ledningsgruppen ska bestå av:

1. företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen,
2. minst en företrädare för skolväsendet,
3. minst en företrädare för de studerande, och
4. den person som avses i 6 § (egen notering: det är utbildningsledaren som avses)

Aktuell enhetschef för Yrkeshögskolan i kommunen tillsammans med tillsatt utbildningsledare säkerställer att aktuell ledningsgrupp fyller samtliga krav i lag och förordning, samt att ledamöterna är engagerade, kompetenta och lämpliga för uppdraget och väl representerar utbildningens geografiska upptagningsområde.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förordning om yrkeshögskolan

Bilaga 2: Myndigheten för Yrkeshögskolans beslut

Beredningsansvarig

Annika Svensson, enhetschef Yrkeshögskolan

Beslutet ska skickas till

Annika Svensson, Yrkeshögskolan e-post annika.svensson.2@umea.se

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-10-14

Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden

Diariennr: SK-2025/00010

Delegationsbeslut och anmälningsärenden – gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-10-22

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Inför gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde 2025-10-22 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Nicklas Wallmark
tf. gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

UMEÅ KOMMUN
Sammanträdesdatum 2025-10-22

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Delegationsbeslut och anmälningsärenden

Nr	Beslutsdatum	Delegat	Ärendets art	Diarienummer
84	2025-06-24	Nicklas Wallmark	Avtal: SKR - Arbete i UP2 - 2025-07-01-2025-12-31	SK-2025/00568-1-3
85	2025-09-18	Susanne Berglund	Beslut: Förlängd undervisningstid, enskild elev - Midgårdsskolan - Beviljas	SK-2025/00500-3
86	2025-08-18	Erik Pettersson	Beslut: Förlängd undervisningstid, enskild elev - Dragonskolan - Beviljas	SK-2025/00500-4

Datum	Anmälningsärenden (inkomna beslut och domar): Datum-Beslutsinstans/Beslutshavare-Ärende/Mål/Beslut	Diarienummer
2025-09-01	Länsstyrelsen Västerbotten: Meddelande om djur och djurenheter under räkningsperioden för stödår 2025	SK-2025/00563-1
2025-09-30	Skolinspektionen: Beslut - Ansökan från Edukatus Alliance AB, godkännande som huvudman, utökning av befintlig fristående gymnasieskola - Avslag	SK-2025/00132-5
2025-10-15	Skolinspektionen: Beslut - Tillsyn - SFI Vuxenutbildningen Umevux - Ärendet avslutas	SK-2025/00160-7

Datum	Skriftlig information till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Diarienummer
-------	--	--------------

Denna behandling '104/25 Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören informerar' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '105/25 Nettokostnadsanalys' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '106/25 Personalplanering: uppföljning' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '107/25 Uppföljning kvalitetsdeklarationer - Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '108/25 Temanämnd: Gymnasieskolan, betyg grundskola - gymnasieskola' har inget tjänsteutlåtande.